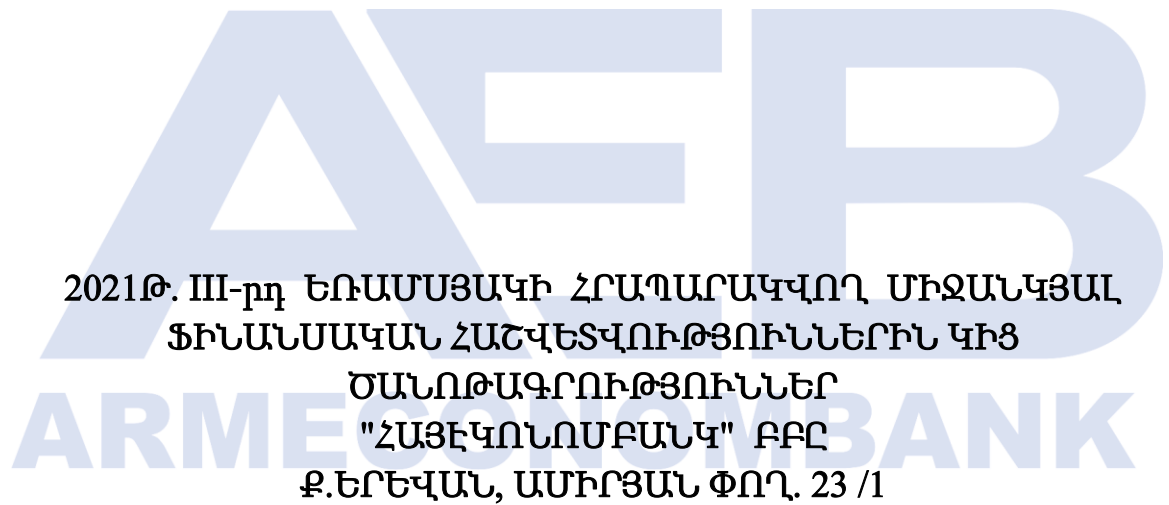

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007
թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն
որոշմամբ հաստատված հավելված 5

2021թ. III-րդ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ
ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ
Ք.ԵՐԵՎԱՆ, ԱՄԻՐՅԱՆ ՓՈՂ. 23 /1

Ծանոթագրություն 1. "Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում"

Իրավական դաշտ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակարկային հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թթ. "Հայպետարբանկ" ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 30 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 22 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր մարզերում և 1 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

Բանկի հիմնական գործունեությունը.

Հանդիսանալով ունիվերսալ ֆինանսավարկային կառույց՝ "ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ իր հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ընդգրկում փաթեթ: Բանկի ակտիվային գործառնությունների գերակշռող մասը բաժին է ընկնում վարկային գործունեությանը: Բանկը վարկավորում է երկրի տնտեսության համարյա բոլոր ճյուղերը՝ պայմանավորված ներկայացվող ծրագրի ռիսկայնությամբ և հեռանկարով: Բանկն ակտիվ գործունեություն է ծավալել միջազգային վարկավորման ծրագրերով վարկավորման ուղղությամբ: Բանկը տրամադրում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ սպառողական, հիփոթեքային վարկեր:

Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ:

Գորպորատիվ կառավարում

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ որպես բանկի կառավարման բարձրագույն մարմին, Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Բանկի խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհրդի նախագահ

Ս. Սուքիասյան

Բանկի Խորհրդի անդամներ

Ռուբեն Հայրապետյան

Արամ Մելիքյան

Լուիզա Պետրոսյան

Հրանտ Սուվարյան

Պեր Ֆիշեր

Բանկի տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Գործադիր տնօրեն Ա. Խաչատրյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ռ. Բադալյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Օ. Զիչյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Առաքելյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Մանրիկյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Փիլոսյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Մ. Պողոսյան

Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ՝ Հ. Ավետիսյան

Իրավաբանական վարչության պետ՝ Վ. Ջհանգիրյան

Բանկի սեփականության կառուցվածքը և բաժնետերերի/մասնակիցների քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 30.09.2021թ. դրությամբ կազմում է 26,107,555 հազ. ՀՀ դրամ: Այն ներառում է 1,897,938 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 10,400 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 424,600 արտոնյալ բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 15,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակիցներ

Սուբիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	27.95%
Սուբիասյան Խաչատուր Ալբերտի	15.90%
Սուբիասյան Էդուարդ Ալբերտի	10.59%
Սուբիասյան Ռոբերտ Ալբերտի	17.41%

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկում ղեկավարների վարձատրության հատուկ քաղաքականություն չի կիրառվում: Ղեկավար անձանց վարձատրությունը կատարվում է խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

Բանկի արտաքին աուդիտին վճարները

Բանկի արտաքին աուդիտն իրակացնող անձը հաստատվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ, իսկ արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափը հաստատվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. "Հաշվապահական քաղաքականությունը"

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտերի և վերջինի պատրաստման և ներկայացման սկզբունքների, ստանդարտների կիրառման ուղեցույցների և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված իրավական ակտերի: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները (բացառությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության) պատրաստվում են հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես "տոկոսային եկամուտ" և "տոկոսային ծախս" օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օվերդրաֆտների, օվերնայթների, վարկային գծերի, թղթակցային հաշիվների, բանկային հաշիվների, ցպահանջ ավանդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրումն իրականացվում է գծային եղանակով, եթե Բանկը չի կարող կանխատեսել այդ ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը: Արժեգրկված վարկերի տոկոսների հաշվեգրումը չի դադարեցվում: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեգրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի չափի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Բանկի կողմից տույժերի և տուգանքների գծով վճարվելիք գումարները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Այլ եկամուտներն ու ծախսերը, մասնավորապես՝ վարձավճարները, գովազդային, շենքի պահպանման, տեխնիկական սպասարկման պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխադրամիջոցների օգտագործած վառելիքի ծախսային պարտավորությունները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները: Ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները ամսական մինչև 10,000 դրամ կազմելու դեպքում կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը, իսկ 10,000 դրամից ավելի դեպքում՝ օրական: Բանկը աշխատակիցների արձակուրդային վճարների գծով ծախսերի կուտակումը կատարում է յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված), վարձակալված հիմնական միջոցներին ուղղված կապիտալ ներդրումների և ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն հատկացումներն սույն Քաղաքականությամբ սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը: Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցների գծով ամորտիզացիոն հատկացումները Բանկի վարչության կողմից սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են հաշվեգրման սկզբունքի համաձայն՝ դրանց հայտարարման պահին:

Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ միջին փոխարժեքը: Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքները սահմանվում են հաշվի առնելով ՀՀ միջբանկային շուկայում ձևավորված փոխարժեքների մեծությունը, առաջարկի և պահանջարկի ծավալները ՀՀ տարածքում, այլ գործոններ (շուկայի ուսումնասիրության հիման վրա կատարված կանխատեսումներ, ֆորս-մաժորային պայմաններ և այլն): Արտարժույթի փոխարժեքները սահմանելիս նշված գործոններից բացի, հիմք են

ընդունվում նաև տվյալ պահին արտարժույթի միջազգային շուկայում ձևավորված այլ համակարգերում արտացոլված փոխարժեքները:

Հարկային հաշվառում

Շահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտային հարկի, անշարժ գույքի հարկի և փոխադրամիջոցների գույքահարկի, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսգրքին համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն՝ յուրաքանչյուր օրվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը հարկային շահույթի նկատմամբ (հաշվի առած "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն եկամուտներից չնվազեցվող ծախսերը) և յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ այն ճշգրտվում է:

Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը:

Շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ Բանկը՝

- ունի ճանաչված ընթացիկ հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարների հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք.
- մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ.
- հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով, Բանկի կողմից ընդունված դրամարկղային գործառնությունները կանոնակարգող կարգով, ինչպես նաև այլ կարգերով և իրավական ակտերով նախատեսված և պատշաճորեն կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է անուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտն ուժի մեջ է մտել 2018թ. հունվարի 1-ին և կիրառելի է այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Բանկը կիրառել է նոր ստանդարտը՝ ճանաչելով անցման կուտակային ազդեցությունը հաշվետու տարվա սկզբի չբաշխված շահույթում և առանց համեմատական տեղեկատվությունը վերահաշվարկելու: Ճանաչում.:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները կամ վաճառքները հաշվառվում են գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

Դասակարգում և չափում.

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն բոլոր պարտքային ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին համապատասխանող պարտքային ֆինանսական ակտիվների համար սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգումն որոշվում է բիզնես մոդելի հիման վրա, որի համաձայն այդ գործիքները կառավարվում են .

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով,

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու և վաճառքի նպատակով, չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով,

այլ նպատակով պահվող գործիքները, ներառյալ առևտրային ֆինանսական ակտիվները, գնահատվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժնային ֆինանսական ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որոշում է կայացվել, առանց հետագայում վերանայելու

իրավունքի, դրանք դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներից ողջ իրացված և չիրացված շահույթն ու վնասը, բացառությամբ շահաբաժինների, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, առանց շահույթում կամ վնասում հետագա վերադասակարգման:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են, որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող դասակարգված ֆինանսական պարտավորությունների:

Այն ակտիվները, որոնք մինչև ստանդարտի ընդունվելը չափվել են իրական արժեքով, ստանդարտի կիրառումից հետո շարունակվել են չափվել իրական արժեքով:

Պարտքային արժեթղթերը, որոնք 31.12.2017թ. դրությամբ դասակարգված են եղել որպես վաճառքի համար մատչելի, ՖՀՄՍ 9-ով կդասակարգվեն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող, քանի որ Բանկը ակնկալում է ոչ միայն այդ ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքագրելու համար, այլ նաև համեմատաբար հաճախակիորեն իրականացնել էական գումարով վաճառքներ:

Բանկը կարող է արժեթղթերի պորտֆելի մի մասը Բանկի Վարչության որոշման հիման վրա դասակարգել որպես ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ:

Քանի որ վարկերը բավարարել են բացառապես մայր գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, դրանք նոր ստանդարտի կիրառումից հետո կշարունակվեն չափվել ամորտիզացված արժեքով:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս.

Ֆինանսական ակտիվներից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, դրանց տոկոսագումարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է կապիտալում՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ որում Բանկը չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները

կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, օպցիոնները: Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում, և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործառնություններ:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի հաշվետվությունում, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման պայմանագրով ձեռքբերված արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հոդվածներում:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են համապատասխան հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում:

Վարձակալություն

Վարձակալության պայմանագրով որոշակի փոխհատուցման դիմաց վարձակալին է փոխանցվում ակտիվի օգտագործման իրավունքը համաձայնեցված ժամկետի ընթացքում:

Բանկի կողմից հաշվառումն իրականացվում է համաձայն ՖՀՄՄ 16-ի:

Բանկը վարձակալության ժամկետի սկզբում ճանաչում է օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը և ապագա վարձավճարների գծով համապատասխան պարտավորությունը հաշվեկշռում (բացառություն են կազմում կարճաժամկետ վարձակալությունը և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունը):

Օգտագործման իրավունքով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որն իր մեջ ներառում է՝

վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական արժեքը,

արդեն կատարված վճարումները՝ նվազեցնելով ստացված գեղչերը,
վարձակալի կողմից իրականացված գործարքի գծով սկզբնական ուղղակի ծախսումները,
ակտիվի ապատեղակայման, տեղափոխման, վերականգնման աշխատանքների հետ կապված ծախսումները:

Օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվի սկզբնական արժեքի մեջ չեն ներառվում վարձակալված ակտիվի բարելավման գծով ծախսումները:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այդ ամսաթվի դրությամբ չվճարված ապագա վարձակալական վճարների ներկա արժեքով՝ կիրառելով վարձակալի կողմից լրացուցիչ փոխառու միջոցներ ներգրավելու միջին տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը հավասար է հետևյալ բաղադրիչների հանրագումարի ներկա արժեքին՝

ֆիքսված վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

ինդեքսից կամ գործակցից կախված փոփոխական վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

երաշխավորված մնացորդային արժեք կամ ձեռքբերման սպասվող գին, եթե կա նման օպցիա և դրա իրագործումը գրեթե հաստատ է,

վաղաժամկետ դադարեցման տույժ, եթե դա հաշվի է առնվել վարձակալության ժամկետը որոշելիս:

Սկզբնական ճանաչումից հետո օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը պետք է չափվի սկզբնական արժեքով՝

նվազեցնելով կուտակված մաշվածությունը, որը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի վարձակալության ժամկետի ընթացքում,

ճշգրտելով պայմանագրային պարտավորությունների վերանայումից առաջացած տարբերությունների չափով:

Վարձակալության մեկնարկից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է՝ ավելացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսի արտացոլման համար,

նվազեցնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վճարված վարձակալական վճարների արտացոլման համար,

վերագնահատելով հաշվեկշռային արժեքը՝ պայմանագրային պայմանների փոփոխության արտացոլման համար:

Ստանդարտի ընդունումը հանգեցրել է Բանկի կողմից նախկին բոլոր գործառնական վարձակալությունների հետ կապված (բացառությամբ որպես ցածրարժեք դասակարգված կամ 12 ամսից պակաս մնացորդային վարձակալության ժամկետ ունեցող) օգտագործման իրավունքով ակտիվների և դրա հետ կապված վարձակալության գծով պարտավորությունների ճանաչմանը:

Նոր ստանդարտը կիրառվել է՝ օգտագործելով առաջընթաց մոտեցումը: Բանկը որոշել է օգտագործման իրավունքով ակտիվի արժեքի մեջ չներառել նախնական ուղղակի ծախսումները այն գործառնական վարձակալության պայմանագրերի համար, որոնք գործել են ՖՀՄՄ 16-ի սկզբնական կիրառման ամսաթվին (2019 թվականի հունվարի 1-ին): Այս ամսաթվի դրությամբ օգտագործման իրավունքով ակտիվները Բանկը չափում է մնացորդային վարձակալական վճարների ներկա արժեքով, որը գեղչված է՝ օգտագործելով սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ լրացուցիչ փոխառու միջոցների ներգրավման տոկոսադրույքը՝ բացառելով ցանկացած կանխավճարային կամ հաշվեգրված վարձակալության վճարները, որոնք գոյություն ունեն անցման ամսաթվին:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն և Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման" կանոնակարգով:

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՄ-ների:

ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն՝

Վարկային պորտֆելի պահուստի ձևավորումը ենթադրում է վարկային ռիսկի գնահատում՝ վարկային պորտֆելի ենթապորտֆելների ժամանակային շարքերի վարքագծի և դրանց վրա ազդող մակրոտնտեսական գործոնների հիման վրա: Գնահատականների տրման համար կիրառվում է "staging" (վարկերի դասակարգումը ըստ ժամկետանց օրերի):

Յուրաքանչյուր ենթապորտֆելի պահուստի չափը որոշվում է հետևյալ բանաձևի միջոցով՝

$$\text{ՊԱՀՈՒՍ} = \text{ՄՆԱՑՈՐԴ} * \text{EAD} * \text{PD} * \text{LGD}$$

որտեղ՝

ՄՆԱՑՈՐԴ - տվյալ վարկային ենթապորտֆելի մնացորդային գումարը,

EAD – (exposure-at-default) գործակից, որի միջոցով ճշգրտվում է ենթապորտֆելի մնացորդային արժեքը,

PD – (probability of default) հավանականություն, թե տվյալ ենթապորտֆելի որ մասն է հակված դեֆոլտի, որտեղ դեֆոլտը համարժեք է 90+ օր ժամկետանց օրերին,

LGD – (loss-given-default) վնասի բերված արժեք՝ ըստ էֆֆեկտիվ տոկոսադրույքի, երբ վարկը դառնում է դեֆոլտ:

Հաշվարկվում են EAD30 և EAD90 գործակիցներ համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար՝ ըստ առանձնացված ենթապորտֆելների:

Վարկերի պահուստի գնահատականի հաշվարկման համար առանձնացվում են PD12Month և PDLifetime համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար:

Պետական պարտատոմսերի պորտֆելի պահուստի ձևավորումը կատարվում է հաշվի առնելով Moody's վարկանշային գործակալության կողմից Հայաստանին տրված PD և LGD գործակիցները:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական

բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը որոշվում է համաձայն ՖՀՄՍ 38-ի "Ոչ նյութական ակտիվ"՝ ակտիվի մշակման փուլում, եթե հնարավոր է ցուցադրել ներստեղծված ակտիվի համապատասխանությունը ՖՀՄՍ-ով առաջադրված պայմաններին: Ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի սկզբնական արժեքը որոշվում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին համապատասխան:

Ոչ նյութական ակտիվի միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ և վստահագրեր, հեղինակային իրավունքներ և այլն) իրականացվում է Գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման նշանակությունից և նպատակից:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է ՖՀՄՍ-ով սահմանված ծախսերը: Ընդ որում, սկզբնական արժեքում կարող են ներառվել միայն այն ծախսումները, որոնք կատարվել են այն հաշվետու եռամսյակում, որի ընթացքում ճանաչվում է տվյալ ակտիվը:

Ոչ նյութական ակտիվի վրա կատարված հետագա ծախսումները, որոնք համաձայն ՖՀՄՍ-ի պահանջների կարող են ավելացվել ոչ նյութական ակտիվի արժեքին, հաշվառվում են որպես կապիտալ ներդրումներ և ավելացվում են տվյալ ակտիվի արժեքին Բանկի Վարչության որոշմամբ:

Ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր միավորի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով ՖՀՄՍ-ով սահմանված չափանիշներից: Մասնավորապես, ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշելու համար հաշվի է առնվում շուկայում տվյալ պահին առկա նմանատիպ նպատակային նշանակություն ունեցող ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետի մասին տեղեկատվությունը, Բանկում նախկինում գործող նմանատիպ ծրագրերի փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետը, ՖՀՄՍ-ով նախատեսված այլ չափանիշներ:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է ամուրտիզացիայի հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի ժամանակաշրջանը և ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդը սահմանվում է ՖՀՄՍ-ի համաձայն, կնքված պայմանագրի գործողության ժամկետում, իսկ այդ ժամկետի բացակայության կամ դրա որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվը ենթակա չէ ամուրտիզացիայի: Ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդի փոփոխությունն իրականացվում է Բանկի Խորհրդի կողմից սույն Քաղաքականության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու միջոցով:

Ոչ նյութական ակտիվների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ ՖՀՄՍ-ով պահանջվող տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է առանձին:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիան հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույթը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներառյալ ԱԱՀ-ի գումարները, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի հաշվառման նպատակով՝ արժեքի չափումը, ճանաչումը, հետագա ծախսումները, վերագնահատումները և դուրսգրումները կատարվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև Բանկի ներքին ակտերով:

Հիմնական միջոցների միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ գույք և գրասենյակային սարքավորումներ, կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, փոխադրամիջոցներ և այլն) իրականացվում է գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման ժամկետից, նշանակությունից և նպատակից:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: 2018թ. հունվարի 1-ից Բանկը սահմանում է հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետները՝

	Ժամկետ (տարիներ)	տոկոսադրու յք (%)
Շենքեր, շինություններ	50	2
Համակարգիչներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, բանկոմատներ, գույք-գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8	12.5
Այլ համակարգչային տեխնիկա՝ տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր (պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր), POS տերմինալներ, մոդեմներ	3	33.3
Ցանցային սարքեր	5	20
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	մինչև տվյալ տարվա ավարտը	

Մինչև 2013թ-ի հունվարի 1-ը շահագործման մեջ եղած հիմնական միջոցների մաշվածությունը, կապված օգտակար ծառայությունների ժամկետների վերանայման հետ, հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը (սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածությունը) բաշխվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդով՝ նոր սահմանված օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետում: Վերջինս իրենից ներկայացնում է 2013թ-ի հունվարի 1-ից սահմանվող օգտակար ծառայության ժամկետի և շահագործման անցնելու ամսաթվից մինչև 2013թ. հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի տարբերություն:

01.01.2013թ.-ից հետո ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց սկզբնական արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց սկզբնական արժեքի 1%-ի չափով:

Մինչև 01.01.2013թ. ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել

20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 1%-ի չափով :

Հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Հիմնական միջոցների տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս դրանց կատարման պահին:

Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգումարից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման (ֆինանսական տարվա ընթացքում 25%) դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա: Վերագնահատումն իրականացվում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անկախ կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքները Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են ՖՀՄՍ-ով սահմանված կարգով: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճը հաշվեգրվում է չբաշխված շահույթին Բանկի կողմից ակտիվն օգտագործելու ընթացքում՝ մաշվածության հաշվարկմանը զուգընթաց: Ընդ որում, հաշվեգրվող գումարի մեծությունը որոշվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության միջև եղած տարբերությամբ: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճի հաշվեգրումը չբաշխված շահույթին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի արտացոլվում:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում: Վարձակալված շենքերի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով 20 տարվա ընթացքում:

Բանկի հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների գծով ձևավորված ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Պաշարներ

Բանկի պաշարները ընդգրկում են՝

- արագամաշ առարկաները,
- ապրանքները, ներառյալ գրավի բռնագանձման արդյունքում Բանկի սեփականությանն անցած ապրանքները,
- նյութերը և օժանդակ միջոցները, որոնք պետք է օգտագործվեն Բանկի գործունեության ընթացքում:

Արագամաշ առարկաներին են վերաբերում այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին:

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքի որոշման ժամանակ Բանկը ընդունում և կիրառում է "Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք" ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) բանաձևը: ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) բանաձևը ենթադրում է, որ պաշարների միավորները, որոնք գնվել են առաջինը, ելքագրվում են առաջինը և, հետևաբար միավորները, որոնք մնում են պաշարներում հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, վերջին գնվածներն են: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Հաշվարկներ բանկի և մասնաձյուղերի միջև

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի փոխադարձ հաշիվները համադրվում են յուրաքանչյուր օր՝ ծրագրային եղանակով ստացվող հաշվետվության միջոցով: Համադրման արդյունքում հայտնաբերված սխալներն ուղղվում են տվյալ օրվա ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ կազմելիս Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները պարտադիր գրոյացվում են:

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները ենթակա են փակման շաբաթական կտրվածքով:

Բաժնետիրական կապիտալ և հետ գնված բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը ներառված են սեփական (ընդհանուր) կապիտալում: Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները արտացոլվում են սեփական կապիտալում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Ընթացիկ տարվան վերաբերվող շահաբաժինները, որոնց վճարումը հայտարարվել է հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բացահայտվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթը հարաբերելով տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Որոշակի դեպքերում և համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի Բանկը կարող է հետ գնել իր բաժնետոմսերը: Այս դեպքում վճարված փոխհատուցումը նվազեցվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալից և ներկայացվում է որպես հետգնված բաժնետոմսեր մինչև վերջինների իրացումը: Նշված բաժնետոմսերը հետագայում վաճառվելու դեպքում ստացված ցանկացած փոխհատուցումը ներառվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալում:

Ներդրողների կողմից սովորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և անվանական արժեքի միջև եղած դրական տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով էմիսիոն եկամուտ:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում: Սակայն պայմանական պարտավորությունները չեն բացահայտվում, երբ դրանց մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Բանկը օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ ՖՀՄՍ-ի և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող համախմբված հաշվետվությունների կազմման կարգ"-ի համաձայն:

Սեզմենտային հաշվետվություններ

Բանկն օգտագործում է բիզնես-սեզմենտների (ըստ ֆիզիկական անձանց, կազմակերպություններին և մատուցվող բանկային ներդրումային ծառայությունների) տեղեկատվությունը որպես առաջնային ներկայացման ձև: Աշխարհագրական սեզմենտները հանդիսանում են երկրորդային ներկայացման ձև:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ գտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Հետագայում թողարկված պարտքային արժեթղթերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով և ցանկացած տարբերություն, որը առաջանում է ստացված գուտ փոխհատուցման և մարվող գումարների միջև, արտացոլվում է եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում տվյալ արժեթղթերի շրջանառության ժամանակահատվածում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Համադրելի տեղեկատվություն

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով:

Հաշվապահական հաշվառման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ֆինանսական տարվա վերջին աշխատանքային օրվա վիճակով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում կատարելու համապատասխան ճշգրտումներ՝ նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ, կատարվում են հետևյալ դեպքերում՝ Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, էական սխալներ, որոնք հայտաբերվել են աուդիտորական կազմակերպության կողմից և հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, եթե էական սխալի գումարը կախված է տվյալ գործարքի կամ հողվածի չափից և բնույթից, և հաշվեկշռում արտացոլված ցուցանիշները էական չեն փոփոխվելու, և եթե այդ տեղեկատվության չբացահայտելը չի ազդելու օգտագործողների կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա, ապա նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ փոփոխություններ չեն կատարվում:

Եթե Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները սահմանված կարգով հրապարակելուց հետո առաջանում կամ հայտնաբերվում են էական սխալներ, ապա նման դեպքերում ճշգրտումներ չեն կատարվում և համարվում է, որ նման տեղեկատվության վերաներկայացումն անիրագործելի է:

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական վիճակի մասին
30 Սեպտեմբեր 2021թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	54,153,101	42,572,757
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		443	443
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	8,760,650	13,755,753
1.4	Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	14.1	8,140,180	10,175,600
1.5	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15	806	16,538
1.5.1	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	801,329	515,568
1.6	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	206,570,497	193,337,215
1.7	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	3,650,590	4,316,855
1.7.1	Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	38,338,851	39,384,619
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		953,008	2,315,795
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	10,694,025	10,712,169
1.10.1	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	725,354	581,733
1.10.1	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	2,039,140	2,092,205
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,061,193	1,012,677
	Ընդամենը ակտիվներ		335,889,167	320,789,927
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	49,540,005	42,994,491
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ	22.1	60,762,484	62,554,371
2.3	Հետգնման պայմանագրեր	22.2	17,255,426	10,151,725
2.4	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	118,001,775	112,495,412
2.6	Ստորադաս փոխառություն	23.1	1,215,632	1,311,068
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		41,683	790,950
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	6,088,664	6,185,733
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	138	11,549
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	548,291	500,593
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	316,118	467,873
2.12	Պահուստներ	30	49,584	54,637
2.13	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,633,994	1,674,091
2.14	Այլ պարտավորություններ	27	1,668,944	1,876,771
	Ընդամենը պարտավորություններ		292,187,008	279,194,308
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	26,107,555	25,955,663
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		289,718	180,180
3.3	Պահուստներ			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		3,481,000	3,275,000
3.3.2	Իրական արժեքի պահուստ		(313,639)	(63,931)
3.3.3	Այլ պահուստներ		3,230,957	3,319,815
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)		10,906,568	8,928,892
	Ընդամենը կապիտալ		43,702,159	41,595,619
	Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		335,889,167	320,789,927

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ.Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
30 Սեպտեմբեր 2021թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Բ.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	6,762,657	20,028,126	6,471,906	19,169,260
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(3,870,893)	(11,260,327)	(3,334,162)	(9,494,076)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		2,891,764	8,767,799	3,137,745	9,675,184
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	855,232	2,351,910	733,885	1,826,898
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(287,980)	(789,669)	(222,291)	(564,829)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		567,252	1,562,241	511,593	1,262,069
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	517,746	1,231,031	504,361	2,287,275
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	139,265	424,731	104,749	254,389
Գործառնական եկամուտներ		4,116,027	11,985,802	4,258,448	13,478,917
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(338,173)	(567,086)	(93,031)	52,342
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,873,202)	(5,377,970)	(1,845,155)	(5,482,897)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(798,731)	(2,403,305)	(710,347)	(2,083,578)
Գործառնական շահույթ		1,105,921	3,637,441	1,609,915	5,964,783
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը		1,105,921	3,637,441	1,609,915	5,964,783
Շահութահարկի գծով ծախս (վոխհատուցում)	11	(102,478)	(496,124)	(723,857)	(1,626,655)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		1,003,444	3,141,317	886,059	4,338,128

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Ռոդոպյան

Միջանկյալ հաշվետվություն
 Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
 30 Սեպտեմբեր 2021թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		(458,323)	(91,926)	(73,093)	368,207
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում հարկումից հետո		19,625	(174,329)	82,570	102,815
Ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով օգուտներ հարկումից հետո				-	7,725
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումների գծով շահութահարկ		82,498	16,547	13,157	(66,277)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(356,201)	(249,708)	22,633	412,470
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		647,243	2,891,609	908,692	4,750,598

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2021 թ. Հոկտեմբեր 15

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին
30 Սեպտեմբեր 2021թ.

"ՀԱՅԻԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող.23/1

Հազ. դրամ

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Զբաղյալ շահույթ/վնաս	Ընդամենը	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Զուտ գումարը							
Հոդվածներ	1	3	4	5	7	9	10	12	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)									
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2020 (ստուգված)	25,635,343	25,635,343	-	3,105,000	1,832,155	3,409,549	5,475,662	39,457,709	39,457,709
Կերտահաշվարկված մնացորդը	25,635,343	25,635,343	-	3,105,000	1,832,155	3,409,549	5,475,662	39,457,709	39,457,709
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	320,320	320,320	180,180	-	-	-	-	500,500	500,500
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	785,200	785,200	180,180	-	-	-	-	965,380	965,380
Զտեղաբաշխված բաժնետոմսեր	(464,880)	(464,880)	-	-	-	-	-	(464,880)	(464,880)
Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փախերի)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	404,746	7,725	4,338,128	4,750,599	4,750,599
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(1,046,022)	(1,046,022)	(1,046,022)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	170,000	-	(73,094)	(96,906)	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	170,000	-	-	(170,000)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	(73,094)	73,094	-	-
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2020 (չստուգված)	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	2,236,901	3,344,180	8,670,862	43,662,786	43,662,786

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)									
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2021 (ստուգված)	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	(63,931)	3,319,815	8,928,892	41,595,619	41,595,619
Կերտահաշվարկված մնացորդը	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	(63,931)	3,319,815	8,928,892	41,595,619	41,595,619
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	151,892	151,892	109,538	-	-	-	-	261,430	261,430
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	151,892	151,892	109,538	-	-	-	-	261,430	261,430
Զտեղաբաշխված բաժնետոմսեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	(249,708)	-	3,141,317	2,891,609	2,891,609
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(1,046,499)	(1,046,499)	(1,046,499)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	206,000	-	(88,859)	(117,141)	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	206,000	-	-	(206,000)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	(88,859)	88,859	-	-
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2021 (չստուգված)	26,107,555	26,107,555	289,718	3,481,000	(313,639)	3,230,956	10,906,569	43,702,159	43,702,159

Կարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ.Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 30 Սեպտեմբեր 2021թ.
 "ՀԱՅԲԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տարվա շահույթ		3,141,317	4,338,128
<i>Ճշգրտումներ`</i>			
Շահութահարկի գծով ծախս		496,124	1,626,655
Տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից վնաս		567,086	(52,342)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		1,222,219	1,136,123
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/(վնաս)		(93,651)	(1,205)
Արտարժույթի փոխարկումից գուտ օգուտ		509,426	(504,192)
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ գուտ օգուտ		(343,167)	461,491
Իրական արժեքով` այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ գուտ օգուտ		(78,754)	(1,206,656)
Այլ եկամուտ			556,770
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք` նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները		5,420,600	6,354,772
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ/նվազում			
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպություններից		4,026,932	2,986,821
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		2,006,035	(1,628,314)
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(18,965,348)	(19,450,161)
Այլ ակտիվներ		1,542,567	404,746
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		6,545,514	(6,124,760)
Հետգնման պայմանագրեր		(3,060,774)	13,631,223
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		9,423,469	2,994,330
Այլ պարտավորություններ		(809)	(236,328)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ` նախքան հարկումը		6,938,186	(1,067,671)
Վճարված շահութահարկ		(1,379,735)	(735,835)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված գուտ դրամական միջոցներ		5,558,451	(1,803,506)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր նվազում (ավելացում)		1,682,977	(19,213,349)
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների նվազում (ավելացում)		(336,016)	
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(688,198)	(768,566)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		122,454	39,026
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(238,332)	(146,136)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) / (գործունեությունից ստացված) գուտ դրամական միջոցներ		542,885	(20,089,025)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		7,103,701	2,110,160
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից մուտքեր/մարում		2,217,692	20,816,479
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		186,565	1,363,063
Բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճար		(214,406)	39,416
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(556,475)	(520,652)
Բաժնետոմսերի թողարկում		261,430	500,500
Վճարված շահաբաժիններ		(1,011,602)	(990,145)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ		7,986,905	23,318,821
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը արտարժույթով պահվող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		(2,507,897)	(47,828)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ		11,580,344	1,378,462
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ` տարեսկզբի դրությամբ	13_2	42,572,757	44,050,205
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ` տարեվերջի դրությամբ	13_2	54,153,101	45,428,667

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Մտերագրություն 3. "Ձուտ տոկոսային և նմանաիպ եկամուտներ"

Տվյալային և նմանաիպ եկամուտներ	01/07/2021-30/09/2021	01/01/2021-30/09/2021	01/07/2020-30/09/2020	01/01/2020-30/09/2020
Տվյալային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վաճառքից	169,197	551,481	147,324	501,213
Տվյալային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և շրջանառություններից	5,565,846	16,493,270	5,400,504	16,257,710
Տվյալային եկամուտ պարտքային ամբողջությունից	838,506	2,498,499	809,249	2,061,781
Տնտեսաին եկամուտ "Ռեալ" ամսամատուցողից	166,536	415,118	106,923	314,313
Այլ տոկոսային եկամուտ	22,572	69,758	7,906	34,243
Շնորհակալություն	6,702,657	20,028,126	6,471,906	19,169,260
Տվյալային և նմանաիպ ծախսեր				
Տվյալային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ծախսերից և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	1,847,599	5,632,779	1,612,961	4,668,896
Տվյալային ծախսեր հաճախորդներին տրված վարկերի և շրջանառությունների դիմաց	1,276,194	3,453,692	1,227,620	3,640,522
Տնտեսաին ծախսեր "Ռեալ" ամսամատուցողի դիմաց	567,002	1,637,193	311,356	838,369
Տնտեսաին ծախսեր ստորադաս սեփականությունների դիմաց	22,241	68,827	11,008	32,687
Տվյալային ծախսեր կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային ամբողջությունների դիմաց	109,296	325,776	77,112	219,475
Տնտեսաին ծախսեր վաճառահամաձայն ամսամատուցողի գծով	42,257	126,172	94,032	94,032
Այլ տոկոսային ծախսեր	6,304	15,888	73	95
Շնորհակալություն	3,870,893	11,280,327	3,334,162	9,494,076
Ձուտ տոկոսային և նմանաիպ եկամուտ	2,891,764	8,767,799	3,137,744	9,675,184

Մտերագրություն 4. "Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր"

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01/07/2021-30/09/2021	01/01/2021-30/09/2021	01/07/2020-30/09/2020	01/01/2020-30/09/2020
Դրամառևտրային գործառնություններից	84,486	209,105	40,491	137,361
Հաշիվառևտրային գործառնություններից	659,864	1,812,834	546,678	1,323,735
Երաշխիքներից, հոմաքարերով, ակտիվիտիվներով գործառնություններից, հավաստման առարկային կառավարման գործառնություններից	29,917	93,930	41,239	102,711
Արտադրություն և ամբողջություն գործառնություններից	2,648	5,627	920	3,383
Վճարային քառալուծի պատասխանումից	35,253	106,861	35,551	104,400
Այլ կոմիսիոն վճարներ	43,064	123,551	69,006	155,308
Շնորհակալություն	855,232	2,361,908	733,885	1,826,898
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր				
Թրջակապահ և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	3,244	9,735	2,449	7,001
Վճարային քառալուծի գործառնությունների գծով վճարներ	205,375	532,991	120,473	307,221
Երաշխիքների, հոմաքարերով, ակտիվիտիվներով գործառնությունների, հավաստման առարկային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	17,098	49,814	15,238	44,159
Արտադրություն և ամբողջություն գործառնություններից	8,591	47,516	38,024	77,162
Այլ կոմիսիոն վճարներ	53,672	149,613	46,107	129,286
Շնորհակալություն	287,980	789,669	222,291	564,829
Մտուցած օտար եամիսիոն և այլ վճարներ	567,252	1,582,239	511,594	1,262,069

Մտերագրություն 5. "Շահույթ/վնասով վերապահվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

Շահույթ/վնասով վերապահվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	01/07/2021-30/09/2021	01/01/2021-30/09/2021	01/07/2020-30/09/2020	01/01/2020-30/09/2020
Շահույթ/վնասով վերապահվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից	19,389	53,688	21,821	101,222
ապրտքային ամբողջությունից				
-անանգալներ	19,389	53,688	21,821	101,222
Շահույթ/վնասով վերապահվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունից գուտ եկամուտ	137,838	343,167	(547,641)	(562,711)
Շնորհակալություն	157,227	396,855	(525,820)	(461,489)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներից				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ, այդ թվում՝	14,699	165,702	160,619	1,297,162
ապրտքային ամբողջությունից				
-անանգալներ	14,699	165,702	160,619	1,297,162
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող	(50,320)	(64,624)	(35,098)	(90,506)
Շնորհակալություն	(35,621)	101,078	125,521	1,206,656
Մտուցած օտար անդամային գործառնություններից				
Արտադրություն առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	566,592	1,242,526	347,885	1,027,581
Արտադրություն վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	(170,454)	(509,430)	555,572	504,194
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշարձանների առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	-	-	613	4,392
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշարձանների վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	-	-	590	5,941
Շնորհակալություն	396,138	733,096	904,660	1,542,108
Ձուտ եկամուտ անդամային գործառնություններից	517,744	1,231,029	504,361	2,287,275

Մանրագրություն 6. "Այլ գործառնական եկամուտ"

Այլ գործառնական եկամուտ	01/07/2021-30/09/2021	01/01/2021-30/09/2021	01/07/2020-30/09/2020	01/01/2020-30/09/2020
Եկամուտներ ստացված սուսժեռից և սուսժեռներից	53,408	282,217	68,720	180,543
Հիմնական միջոցների և ոչ կորթնական ակտիվների օտարումից ստացված	36,620	93,651	162	1,205
Այլ եկամուտներ*	19,237	48,863	35,867	72,641
Շեղաներ	139,265	424,731	104,749	254,389

Այլ եկամուտներ* տողում արտացոլված են բազմաբնույթի, չեկային և ավանդային գործիքների, սեփականների տրամադրումից և այնպիսի տարաբնույթ ծառայություններից գանձվող գումարները, որոնց համար հատուկ եկամտային հաշիվներ նախատեսված չեն:

Մանրագրություն 7. "Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահեստին կատարված գուտ մասհանումներ"

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ(Մանրագրություն 13)	01/07/2021-30/09/2021	01/01/2021-30/09/2021	01/07/2020-30/09/2020	01/01/2020-30/09/2020
Սկզբնական մնացորդ	31,202	30,723	2,216	28,031
Պահուստի ճշգրտում կապված մոդերի փոփոխության հետ				
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(2,999)	(2,520)	13,034	(12,781)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	28,203	28,203	15,250	15,250
Բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների կետամամբ պահեստների գծով (Մանրագրություն 14)	01/07/2021-30/09/2021	01/01/2021-30/09/2021	01/07/2020-30/09/2020	01/01/2020-30/09/2020
Սկզբնական մնացորդ	283,612	385,370	70,313	48,815
Պահուստի ճշգրտում կապված մոդերի փոփոխության հետ				
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(808)	(102,566)	127,583	149,081
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	282,804	282,804	197,896	197,896
Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխառությունների գծով (Մանրագրություն 16)	01/07/2021-30/09/2021	01/01/2021-30/09/2021	01/07/2020-30/09/2020	01/01/2020-30/09/2020
Սկզբնական մնացորդ	3,051,464	3,377,493	1,707,600	2,086,927
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	277,733	625,619	(159,862)	(326,877)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	120,274	249,832	339,900	410,996
Պահուստի օգտագործում	(328,539)	(1,132,011)	(73,619)	(346,927)
Վերջնական մնացորդ	3,120,933	3,120,933	1,814,019	1,814,019
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	01/07/2021-30/09/2021	01/01/2021-30/09/2021	01/07/2020-30/09/2020	01/01/2020-30/09/2020
Սկզբնական մնացորդ	201,398	437,927	76,980	53,599
Պահուստի ճշգրտում կապված մոդերի փոփոխության հետ				
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	62,200	(174,329)	100,695	124,076
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	283,598	283,598	177,675	177,675
Այլ ակտիվների գծով (Մանրագրություն 21)	01/07/2021-30/09/2021	01/01/2021-30/09/2021	01/07/2020-30/09/2020	01/01/2020-30/09/2020
Սկզբնական մնացորդ	14,038	12,925	12,981	12,860
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(339)	774	(2,306)	(2,006)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ			388	860
Պահուստի օգտագործում			(29)	(680)
Վերջնական մնացորդ	13,699	13,699	11,034	11,034
Անորոշիվացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով	01/07/2021-30/09/2021	01/01/2021-30/09/2021	01/07/2020-30/09/2020	01/01/2020-30/09/2020
Սկզբնական մնացորդ	267,696	53,143	2,189	2,195
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	10,608	225,161	6,430	6,424
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	278,304	278,304	8,619	8,619
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հաղվածների գծով(Մանրագրություն 30)	01/04/2021-30/08/2021	01/01/2021-30/08/2021	01/07/2020-30/09/2020	01/01/2020-30/09/2020
Սկզբնական մնացորդ	57,807	54,637	38,190	25,806
Պահուստի ճշգրտում կապված մոդերի փոփոխության հետ				
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(8,223)	(5,053)	7,457	19,841
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	49,584	49,584	45,647	45,647
Շեղաներ գուտ մասհանումներ պահեստների	338,172	667,086	93,031	(62,342)

Մանրագրություն 8. "Շնրհանուր վարչական ծախսեր"

Շնրհանուր վարչական ծախսեր	01/07/2021-30/09/2021	01/01/2021-30/09/2021	01/07/2020-30/09/2020	01/01/2020-30/09/2020
Միասնական հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	1,241,922	3,680,353	1,190,019	3,809,964
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	57	513	573	4,278
Գործուղման ծախսեր	4,215	7,658	6,028	15,010
Վարձակալության գծով ծախսեր	1,501	6,905	2,199	7,905
Անձնակազմի ծախսեր	36,243	111,631	33,609	104,689
Բանկի ծախսերի փոխարինման և պահպանման գծով ծախսեր	115,329	316,113	66,431	163,212
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	184,242	570,927	201,662	579,595
Առույտային և խորհրդատվական ծախսերի գծով ծախսեր	8,256	32,441	7,636	20,636
Կապի և հարցրդատվման միջոցների գծով ծախսեր	29,183	85,095	29,823	83,047
Տնտեսաուղղյան ծախսեր	44,150	120,564	29,951	90,872
Միասնական հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարումների գծով	79,777	239,684	67,667	193,934
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	34,906	103,987	34,493	102,599
Այլ վարչական ծախսեր	93,421	102,099	175,064	287,156
Շնրհանուր	1,873,202	5,377,970	1,845,155	5,482,897

Բնագրի աշխատանքների սրբյուն թվաքանակ և սեզ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի

	01/07/2021-30/09/2021	01/01/2021-30/09/2021	01/07/2020-30/09/2020	01/01/2020-30/09/2020
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ	834	842	852	845
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ	462	453	443	437

Մանրագրություն 9. "Այլ գործառնական ծախսեր"

Այլ գործառնական ծախսեր	01/07/2021-30/09/2021	01/01/2021-30/09/2021	01/07/2020-30/09/2020	01/01/2020-30/09/2020
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	1,883	1,910		
Ինկասպայի համար կատարված վճարումներ	86,250	258,750	86,250	258,750
Գովառքային և երեսուցուցուցանման ծախսեր	123,091	435,049	78,467	284,150
Հիմնական միջոցների և ոչ կյուբական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	422,094	1,222,219	393,079	1,136,123
Ամսական երաշխավորման հիմնադրամի հատկացումներ	52,554	149,358	59,303	162,115
Այլ ծախսեր	112,861	336,021	93,249	242,442
Շնրհանուր	798,733	2,403,307	710,348	2,083,580

Այլ գործառնական ծախսեր ծանոթագրության այլ ծախսեր տողում հիմնականում արտացոլված են VISA վճարահաշվարկային համակարգին անդամագրվելու համար սահմանված եռամսյակային վճարները, ինչպես նաև վճարային պլաստիկ քարտերի ձեռքբերման համար կատարված

Մանրագրություն 10. "Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից գուտ շահույթ/վնաս"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Մանրագրություն 11. "Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)"

Հազ. դրամ				
Շահութահարկի գծով ծախս	01/07/2021-30/09/2021	01/01/2021-30/09/2021	01/07/2020-30/09/2020	01/01/2020-30/09/2020
Անբազմի հարկի գծով ծախս	158,997	631,329	670,799	1,493,904
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	(56,519)	(135,205)	53,058	132,751
Ընդամենը	102,478	496,124	723,857	1,626,655

	01/07/2021-30/09/2021	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/01/2021-30/09/2021	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/07/2020-30/09/2020	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/01/2020-30/09/2020	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	1,105,921		3,637,441.00		1,609,915		5,964,783	
Շահութահարկի դրույթաչափով	199,066	18.00	654,739	18.00	289,785	18.00	1,073,661	18.00
Չհարկվող նկատույններ	-	-	-	-	-	-	(1,548)	(0.03)
Չմվածացվող ծախսեր	(125,595)	(11.36)	(244,902.00)	(6.73)	535,442	33.26	650,324	10.90
Բացասական(դրական) փոխարժեքային տարբերություն	30,681	2.77	91,697.00	2.52	(100,002)	(6.21)	(90,754)	(1.52)
Այլ արտոնություններ	(1,674)	(0.15)	(5,410.00)	(0.15)	(1,368)	(0.08)	(5,028)	(0.08)
Շահութահարկի գծով ծախս	102,478	9.27	496,124	13.64	723,857	44.96	1,626,655	27.27

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

Հազ. դրամ				
	Մնացորդը ետևորդ ժամանակաշրջանի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Մեփական կապիտալով ճանաչված	Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	262,824	162,534	16,547	441,905
Հաշվետված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	94,518	148,095		242,613
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ		20,322		20,322
Ներդրումային արժեթղթեր	100,544	40,231	16,547	157,322
Պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	26,805	(6,679)		20,126
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		1,522		1,522
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով	40,957	(40,957)		-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	(730,697)	(27,328)	-	(758,025)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(1,392)	1,392		-
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով		(40,520)		(40,520)
Հիմնական միջոցներ	(717,219)	17,244		(699,975)
Պայմանական պարտավորություններ	(12,086)	(5,444)		(17,530)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(467,873)	135,206	16,547	(316,120)

Մանրագրություն 12. "Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ"

Հազ. դրամ				
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01/07/2021-30/09/2021	01/01/2021-30/09/2021	01/07/2020-30/09/2020	01/01/2020-30/09/2020
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ հարկումից հետո	1,003,444	3,141,317	886,059	4,338,128
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահարժեքներ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	224,747	666,913	224,747	669,356
Մովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ (վնաս)	778,697	2,474,404	661,312	3,668,772
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,897,938	1,897,938	1,883,333	1,883,333
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.41	1.30	0.35	1.95

Ծանոթագրություն 13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	Հազ. դրամ	
	30/09/2021	31/12/2020
Կանխիկ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		
Կանխիկ դրամական միջոցներ և կանխիկին հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	12,547,026	13,003,189
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	39,659,843	24,354,638
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում		1,400,000
Թղթակցային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում	55,407	123,656
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	1,918,987	3,721,710
Հաշվեգրված տոկոսներ	41	287
Պահուստներ/IFRS/	(28,203)	(30,723)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	54,153,101	42,572,757

* Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման միջոցներ:

Ծանոթագրություն 14. "Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

	Հազ. դրամ	
	30/09/2021	31/12/2020
Շեղանկ հաշիվներ		
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	294,000	1,292,500
Պահուստներ/IFRS/	(3,360)	(13,959)
Շեղանկներ	290,640	1,278,541
ՀՀ բանկերում՝		
Վարկեր և ավանդներ	726,300	3,396,835
Այլ	41,040	95,474
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		
Այլ		
Վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ	43,236	75,197
Հաշվեգրված տոկոսներ	522	1,524
Շեղանկներ	811,098	3,569,030
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(11,983)	(51,733)
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	1,089,755	4,795,838
Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ	30/09/2021	31/12/2020
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Վարկեր և ավանդներ	6,925,913	7,833,288
Այլ		864,038
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Այլ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ	870,603	420,583
Հաշվեգրված տոկոսներ	28,638	28,077
Շեղանկներ	7,825,154	9,145,986
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(154,258)	(186,071)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,670,896	8,959,915
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,760,651	13,755,753

**31.12.2020թ. և 30.09.2021թ. Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ այլ պահանջների տողում ներառված են "Արմենիան Քարդ" ՓԲԸ-ում ներդրված 165.862 ԱՄՆ դոլար (համապատասխանաբար 86.678 և 80.311 հազ.դրամ) գումարով ապահովագրական դեպոզիտը:

** Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ԱրՔԱ վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված միջոցները:

Ծանոթագրություն 14.1 Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

	30/09/2021	31/12/2020
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	8,253,383	10,309,207
Պահուստներ	(113,203)	(133,607)
Շեղանկներ	8,140,180	10,175,600

Ծանոթագրություն 15. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

	Հազ. դրամ	
	30/09/2021	31/12/2020
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ածանցյալ գործիքներ		
Ֆորվարդ		
Սվոպ	806	16,538
Շեղանկներ	806	16,538

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Հազ. դրամ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ	30/09/2021	31/12/2020
Վարկեր, այդ թվում՝	182,495,025	170,140,385
Հիփոթեքային	24,959,073	19,788,032
Վարկային քարտեր	26,201,454	25,598,405
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	994,951	975,918
Ընդամենը վարկեր	209,691,430	196,714,708
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(3,120,933)	(3,377,493)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	206,570,497	193,337,215

Հազ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	30/09/2021	31/12/2020
Պետական ձեռնարկություններ	67,353	169,235
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	100,214,366	86,654,433
խոշոր ձեռնարկություններ	55,912,598	43,713,262
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	44,301,768	42,941,171
այդ թվում բիզնես քարտեր	67,241	69,204
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	91,804,924	94,873,208
սպառողական վարկեր	29,068,458	40,049,390
հիփոթեքային վարկեր	24,959,073	19,788,032
վարկային քարտեր	26,133,348	25,528,256
Անհատ ձեռնարկատերեր	16,609,836	14,041,914
Հաշվեգրված տոկոսներ	994,951	975,918
Ընդամենը վարկեր	209,691,430	196,714,708
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(3,120,933)	(3,377,493)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	206,570,497	193,337,215

Հազ դրամ

Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի և փոխառվածությունների վերլուծությունն ըստ տնտեսվարողների խմբերի (սեզմենտների)	30/09/2021	31/12/2020
Պետական և խոշոր ձեռնարկություններ	55,979,951	43,837,581
ՓՄՁ ոլորտ*, այդ թվում՝	60,001,085	68,077,035
գյուղատնտեսական ոլորտ	13,347,436	7,143,583
տնային տնտեսություններ	92,715,443	83,824,174
Հաշվեգրված տոկոսներ	994,951	975,918
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	209,691,430	196,714,708
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(3,120,933)	(3,377,493)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	206,570,497	193,337,215

*ՓՄՁ ոլորտը ներառում է փոքր և միջին ձեռնարկություններին, անհատ ձեռնարկատերերին, ֆիզիկական անձանց, ինչպես նաև գյուղատնտեսական ոլորտին տրամադրված ներդրումային վարկեր:

Հազ դրամ

Վարկային պարտավորություններ 20 խոշոր վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձաց գծով /առանց հաշվի առնելու պահուստը/	30/09/2021	31/12/2020
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	59,612,753	55,210,034
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	5,966,673	5,193,806
Ընդամենը	65,579,426	60,403,840
վարկահին ցեռոտումներ	209,691,430	196,714,708
Տեսակարար կշիռ վարկային պորտֆելում	31.27%	30.71%
Ընդհանուր նորմատիվային կապիտալ	42,428,440	41,188,731
Տոկոսային հարաբերակցություն կապիտալի նկատմամբ	154.56%	146.65%
Ընդամենը	65,579,426	60,403,840

Օճանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	30/09/2021	քանակ
ADB/MSME	2,546,347	76
ADB/TFP/IBA/Ասիական Ջարգացման Բանկ	91,275	4
ADB/TFP/RCA/Ասիական Ջարգացման Բանկ	248,763	3
ADB/WESSD/Ասիական Ջարգացման Բանկ	2,387,293	161
FMO/MSME/Green/	1,871,889	41
DEG/SME/ԴԵԳ	1,426,794	58
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ	2,083,272	173
EBRD/TFP/IBA	31,844	1
FINSCA/MSE/Ֆինետիկ Էս Սի Էյ	49,313	5
FMO/MSME/Retail/	4,226,333	142
GAF/ KfW /AGRO	297,002	30
GAF/KfW/SME	7,834,941	913
GAF/GOV/SME	2,644	1
GAF/KfW/SME/ENERGY	534,741	24
GAF/KfW/ENERGY	506,913	185
Incofin CVSO CVBA-SO/MSE	3,564,780	112
EIB/APEX	4,988,517	94
SICAV-SIF/ME1	8,614	6
BS/SME3	5,166,318	146
GLII/ME	23,323	7
COVID 14	3,630	2
COVID 19/1/1	15,785	1
COVID 19/1/2	413,282	7
COVID 19/1/3	2,365,945	104
COVID 19/2/1	36,167	35
COVID 19/2/2	4,633,496	73
COVID 19/3	137,350	21
Ընդամենը	45,496,571	2,425

Հազ դրամ

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31/12/2020	քանակ
ADB/TFP/IBA/Ասիական Չարգացման Բանկ	454,581	12
ADB/TFP/RCA/Ասիական Չարգացման Բանկ	13,134	1
ADB/WESSD/Ասիական Չարգացման Բանկ	2,369,782	137
BlueOrchard/MSE/Բյուռ Օրշարդ	406,446	2
FMO/MSME/Green/	135,472	2
DEG/SME/ՂԵԳ	2,991,072	116
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Չարգացման Եվրոպական Բանկ/RCA	2,116,146	2
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Չարգացման Եվրոպական Բանկ	3,466,356	255
FINSCA/MSE/Ֆինետիկ Էս Սի Էյ	119,556	10
GAF/ KfW /ENERGY	201,976	156
FMO/MSME/Retail/	2,767,623	59
GAF/KfW/SME	6,092,155	833
GAF/KfW/SME/ENERGY	216,993	27
INCOFINCVBA/MSE/ Ինկոֆին	3,228,112	111
SICAV-SIF/ME1/Սիմբիոտիկա-Գլոբլ ֆայնենշլ Ինքլյուժն ֆանդ	375,174	96
EIB/APEX	437,396	9
SICAV-SIF/ME2/Սիմբիոտիկա-ԷսԻԲի IV Մայկրոֆայնրնս ֆանդ	5,569	2
BS/SME1	5,543	1
BS/SME3	1,902,323	57
EFA FIDF/SME	485,990	6
GLII/ME	30,958	2
Ընդամենը	27,822,357	1,896

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների բացվածք ըստ վարկավորման ոլորտների(առանց հաշվի առնելու վարկերի հնարավոր կորստուտների գծով պահուստները)	30/09/2021	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2020	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	26,232,981	14.78	24,428,020	12.42
Գյուղատնտեսություն	15,971,697	6.07	9,287,083	4.72
Շինարարություն	18,659,719	7.06	12,376,728	6.29
Տրանսպորտ և կապ	881,111	0.31	662,594	0.34
Առևտուր	38,060,899	17.05	35,216,623	17.90
Սպառողական	56,008,207	30.81	68,534,046	34.84
Հիփոթեքային վարկեր	25,061,059	10.18	19,868,036	10.10
Սպասարկման ոլորտ	11,810,972	5.35	10,783,610	5.48
Այլ	17,004,785	8.41	15,557,968	7.91
Ընդամենը	209,691,430	100	196,714,708	100

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	30/09/2021	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2020	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	205,509,876	99.49	192,361,297	99.50
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ	65,670	0.03	-	-
Բելգիա	38,687			
Ֆրանսիա	26,983			
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից զածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների				
Հաշվեդրված տոկոսներ	994,951	0.48	975,918	0.50
Ընդամենը	206,570,497	100	193,337,215	100

Մանրագրություն 16. "Հաճախորդների տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

30/09/2021

Հաճախորդների տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը ըստ դասակարգման փուլերի /FRS 9/	Փուլ 1 /Չարժեքրկված և մինչև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ
Կորպորատիվ վարկեր	100,079,400	218,169	310,378	128,724	275,603	200,885
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցիների տրված վարկեր	107,176,973	1,803,861	861,802	228,555	987,274	540,738
Ընդամենը	207,256,373	2,022,030	1,172,180	357,279	1,262,877	741,623

31/12/2020

Հաճախորդների տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի, փոխառությունների և արժեքրկման պահուստների բացվածք ըստ ռեզեսիան մոդլի ճյուղերի	Փուլ 1 /Չարժեքրկված և մինչև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ
Կորպորատիվ վարկեր	86,794,109	187,190	102,302	45,827	274,610	200,660
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցիների տրված վարկեր	107,177,916	1,883,584	1,287,093	375,030	1,078,678	685,202
Ընդամենը	193,972,025	2,070,774	1,389,395	420,857	1,353,288	885,862

30/09/2021				
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գնով պահուստ	Ջուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ
Մտատուական				
Մյ Ժամկետանոց	54,839,116	1,129,331	53,709,785	2.06%
Փամկետանոց			0	
- 1-իս 30 օր	361,259	30,675	330,584	8.49%
- 31-իս 60 օր	168,804	65,508	103,296	38.81%
- 61-իս 90 օր	186,425	50,389	136,036	27.03%
- 91-իս 180 օր	233,329	128,627	104,702	55.13%
- 180 օրից ավել	219,278	125,766	93,512	57.35%
Ընդամենը	56,008,211	1,530,296	54,477,915	2.73%
Սեռանդ				
Մյ Ժամկետանոց	37,685,005	124,251	37,560,754	0.33%
Փամկետանոց			0	
- 1-իս 30 օր	50,963	5,953	45,010	11.68%
- 31-իս 60 օր	1,446	669	777	
- 61-իս 90 օր	272,853	126,156	146,697	46.24%
- 91-իս 180 օր	41,217	30,034	11,183	
- 180 օրից ավել	9,413	6,859	2,554	
Ընդամենը	38,060,897	293,922	37,766,975	0.77%
Արտարուստի				
Մյ Ժամկետանոց	26,225,897	47,648	26,178,249	0.18%
Փամկետանոց			0	
- 1-իս 30 օր	7077	8	7,069	
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր				
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	26,232,974	47,656	26,185,318	0.18%
Ենթարուստի				
Մյ Ժամկետանոց	18,659,723	28,238	18,631,485	0.15%
Փամկետանոց				
- 1-իս 30 օր				
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր				
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	18,659,723	28,238	18,631,485	0.15%
Հիփոթեկային				
Մյ Ժամկետանոց	25,008,325	862,934	24,145,391	3.45%
Փամկետանոց				
- 1-իս 30 օր	6,038	203	5,835	
- 31-իս 60 օր			0	#DIV/0!
- 61-իս 90 օր			0	#DIV/0!
- 91-իս 180 օր	5,695	4,950	745	
- 180 օրից ավել	40,996	35,630	5,366	
Ընդամենը	25,061,054	903,717	24,157,337	3.61%
Գաղափարախախտի				
Մյ Ժամկետանոց	15,904,547	4,539	15,900,008	0.03%
Փամկետանոց				
- 1-իս 30 օր	35753	512	35241	1.43%
- 31-իս 60 օր	21285	1143	20,142	
- 61-իս 90 օր	2317	192	2,125	
- 91-իս 180 օր	7560	6340	1,220	
- 180 օրից ավել	229	192	37	
Ընդամենը	15,971,691	12,918	15,958,773	0.08%
Այ ուղղակի				
Մյ Ժամկետանոց	29,663,947	279,979	29,383,968	0.94%
Փամկետանոց				
- 1-իս 30 օր			0	#DIV/0!
- 31-իս 60 օր	765	111	654	
- 61-իս 90 օր			0	
- 91-իս 180 օր	3,604	3,282	322	91.07%
- 180 օրից ավել	28,563	20,813	7,750	72.82%
Ընդամենը	29,696,879	304,185	29,392,694	1.02%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	209,691,429	3,120,932	206,570,497	1.49%

31.12.2020				
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գնով պահուստ	Ջուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ
Մտատուական				
Մյ Ժամկետանոց	66,177,890	1,229,294	64,948,596	1.86%
Փամկետանոց				
- 1-իս 30 օր	508,621	41,898	466,723	8.24%
- 31-իս 60 օր	508,377	143,884	364,493	28.30%
- 61-իս 90 օր	384,113	131,302	252,811	34.18%
- 91-իս 180 օր	666,982	383,529	283,453	57.50%
- 180 օրից ավել	288064	208,188	79,876	72.27%
Ընդամենը	68,534,047	2,136,095	66,395,952	3.12%
Սեռանդ				
Մյ Ժամկետանոց	35,171,158	108,891	35,062,267	0.31%
Փամկետանոց			0	
- 1-իս 30 օր	9,450	2,154	7,296	22.79%
- 31-իս 60 օր	14,576	6872	7,704	
- 61-իս 90 օր	2,585	1197	1,388	46.31%
- 91-իս 180 օր	15,098	11018	4,080	72.98%
- 180 օրից ավել	3,256	2,741	515	72.98%
Ընդամենը	35,216,623	132,873	35,083,750	0.38%
Արտարուստի				
Մյ Ժամկետանոց	24,427,117	33,872	24,393,245	0.14%
Փամկետանոց				
- 1-իս 30 օր			0	
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր	899	130	769	
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	24,428,016	34,002	24,394,014	0.14%
Ենթարուստի				
Մյ Ժամկետանոց	12,376,726	22,674	12,354,052	0.18%
Փամկետանոց				
- 1-իս 30 օր				
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր				
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	12,376,726	22,674	12,354,052	0.18%
Հիփոթեկային				
Մյ Ժամկետանոց	19,775,925	679,522	19,096,403	3.44%
Փամկետանոց			0	
- 1-իս 30 օր	26,108	876	25,232	
- 31-իս 60 օր	6,418	5,574	844	86.85%
- 61-իս 90 օր	2,348	8816	14,642	37.58%
- 91-իս 180 օր	32,710	28,411	4,299	
- 180 օրից ավել	3,425	2,975	450	
Ընդամենը	19,868,044	726,174	19,141,870	3.65%
Գաղափարախախտի				
Մյ Ժամկետանոց	9,272,061	4,509	9,267,552	0.05%
Փամկետանոց				
- 1-իս 30 օր	8056	46	8010	0.57%
- 31-իս 60 օր	2863	98	2,764	3.46%
- 61-իս 90 օր	4102	1040	3062	25.33%
- 91-իս 180 օր				
Ընդամենը	9,287,082	5,694	9,281,388	0.06%
Այ ուղղակի				
Մյ Ժամկետանոց	26,898,953	270,567	26,628,386	1.01%
Փամկետանոց				
- 1-իս 30 օր	2,749	1,018	1,731	37.03%
- 31-իս 60 օր	97,402	44917	52,485	
- 61-իս 90 օր	3,577	124	3,453	
- 91-իս 180 օր	75	68	7	90.67%
- 180 օրից ավել	1,416	1,289	127	91.03%
Ընդամենը	27,004,172	317,983	26,686,189	1.18%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	196,714,710	3,377,495	193,337,215	1.72%

Օանթագրություն 17. "Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Պետական արժեթղթեր	30/09/2021		31/12/2020	
	գուցակված	չգուցակված	գուցակված	չգուցակված
Պետական գանձապետական պարտատուներ		3,537,694		3,557,090
Ընդամենը		3,537,694		3,557,090

Հազ. դրամ

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	30/09/2021		31/12/2020	
	գուցակված	չգուցակված	գուցակված	չգուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Երկարաժամկետ պարտարային գործիքներ			647,844	
Կարճաժամկետ պարտարային գործիքներ				
Կապիտալի գործիքներ		105,755		105,755
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		105,755	647,844	105,755
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ (ներառյալ կորուստների պահուստ)				
Չուս ներդրումներ ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ		-	647,844	105,755

Հազ. դրամ

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	30/09/2021		31/12/2020	
	գուցակված	չգուցակված	գուցակված	չգուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Կապիտալի գործիքներ		7,141		6,166
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր		7,141		6,166
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	3,537,694	112,896	4,204,934	111,921

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները 30/09/2021թ.-ի դրությամբ

Հազ. դրամ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնետար %
S.W.I.F.T	Հեռահաղորդակցության ծառայություններ	Բելգիա	13/09/1996	7,141	-
ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	22/02/2000	82,500	6.20
ԱՔՌԱ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	Տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	23/06/2006	23,255	4.58
Ընդամենը				112,896	

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ կապիտալի գործիքներում ներդրումների) հաշվեկշռային և իրական արժեքները համապատասխանում են իրար:

Ներդրումները կապիտալի գործիքներում ՀՀ-ում չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա: Այդ գործիքների իրական արժեքը ճշգրտորեն որոշելու համար բացակայում են որոշակի ընդունելի սկզբունքներ ու մեթոդներ, և հետևաբար այդ արժեթղթերը հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկման գծով պահուստի գումարը:

Օանթագրություն 17.1 "Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր"

Հազ. դրամ

	30/09/2021		31/12/2020	
	գուցակված	չգուցակված	գուցակված	չգուցակված
Սեփական գրավադրված արժեթղթեր		15,483,195		39,428,538
Ռեպո համաձայնագրով ձեռք բերված գրավադրված արժեթղթեր		23,121,115		
Գրավադրված արժեթղթերի պահուստ		(265,459)		(43,919)
Ընդամենը		38,338,851		39,384,619

Օանթագրություն 18. "Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ"

	30/09/2021		31/12/2020	
	գուցակված	չգուցակված	գուցակված	չգուցակված
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող պետական արժեթղթեր		200,000		
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ոչ պետական արժեթղթեր		605,223		522,571
Կուտակված տոկոսներ		8,951		2,221
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ		(12,845)		(9,224)
Ընդամենը		801,329		515,568

Օանթագրություն 19. "Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 20. "Հիմնական միջոցներ և ոչ կյուրական ակտիվներ"

Հոդվածի անվանումը	Հոդ, շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա-միջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջ.գծով կապ.ներդ.	Օգտագործված իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Հիմնական միջոցների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2020	8,399,573	3,835,389	903,061	2,299,221	16,310	3,210,266	18,663,820
Ավելացում	16,737	135,416	147,531	137,091	251,423	524,120	1,212,318
Օտարում			(104,724)	(5,886)			(110,610)
Դուրս գրում		(307)				(17,429)	(17,736)
Վերախմբավորում	225,576				(247,262)	(97,956)	(119,642)
Հիմնական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2021	8,641,886	3,970,498	945,868	2,430,426	20,471	3,619,001	19,628,150
Կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2020	436,041	2,477,812	386,200	1,441,332	-	1,118,061	5,859,446
Ավելացում	176,224	259,435	83,391	136,573		471,884	1,127,507
Օտարում			(81,239)	(568)			(81,807)
դուրսգրում		(77)				(10,083)	(10,160)
Կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2021	612,265	2,737,170	388,352	1,577,337	-	1,579,862	6,894,986
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	8,029,621	1,233,328	557,516	853,089	20,471	2,039,139	12,733,164
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	7,963,532	1,357,577	516,861	857,889	16,310	2,092,205	12,804,374

Հիմնական միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից համաձայն շուկայական և եկամտային մոտեցումների: Վերագնահատումից աճը վերագրվել է սեփական կապիտալի վերագնահատման պահուստին :

Ոչ նյութական ակտիվներ					Հազ. դրամ
Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2020	476,894	451,685	206	30,550	959,335
Ավելացում	80,256	158,076			
Վերախմբավորում					-
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2021	557,150	609,761	206	30,550	1,197,667
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2020	115,392	240,920	84	21,205	377,601
Ավելացում	35,251	57,854	11	1,597	94,713
Օտարում					-
Վերախմբավորում					-
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2021	150,643	298,774	95	22,802	472,314
Զուտ հաշվեկշռային արժեք					
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	406,507	310,987	111	7,748	725,353
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	361,502	210,765	122	9,345	581,734

30.09.2021թ. դրությամբ բանկն ունի ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվ՝ նոր <<Գործառնական օր>> ծրագիր, սկզբնական արժեքը՝ 750 հազ.դրամ ամորտիզացիան 750 հազ.դրամ, մնացորդային արժեքը 0 դրամ:

Մանթագրություն 21. "Այլ ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	30/09/2021	31/12/2020
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	78,421	69,582
Շեղումներ	78,421	69,582
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ(ծանոթ. 7)	(797)	(1,281)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	77,624	68,301
Ղեկնողական պատճեն և կանխավճարներ		
Ղեկնողական պատճեն բուստի գծով	421,977	90,155
Կանխավճարներ աշխատակիցներին		21
Կանխավճարներ մատակարարներին	150,873	257,923
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	35,819	47,211
Այլ ղեկնողական պատճեն և կանխավճարներ	64,095	64,187
Շեղումներ	673,854	459,497
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(6,741)	(4,597)
Շեղումներ	666,013	454,900
Պահուստ	134,617	223,332
Աստուծա ժամանակաշրջանի ծախսեր	122,822	202,282
Այլ ակտիվներ	65,378	70,910
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(6,161)	(7,047)
Շեղումներ	316,856	489,477
Շեղումներ այլ ակտիվներ	1,061,193	1,012,678

Մանթագրություն 22. "Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

Շեղումներ	30/09/2021	31/12/2020
ՀՀ բանկերի	9,821	1,887
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	17,247	19,532
Հաշվեդրված տոկոսներ		
Շեղումներ	27,068	21,419
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
Այլ		
ՀՀ բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	4,842,628	5,226,705
Այլ	115	685
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	3,087,577	2,317,959
Այլ	45,556	45,498
Հաշվեդրված տոկոսներ	27,057	18,250
Շեղումներ	8,002,833	7,609,097
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
Շեղումներ	975,880	1,449,617
Վարկեր և ավանդներ	39,609,041	32,913,566
Այլ	56,795	60,052
Հաշվեդրված տոկոսներ	868,288	940,740
Շեղումներ	41,510,004	35,363,975
Շեղումներ պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	49,540,005	42,994,491

Ստորագրություն 22.1 Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ

Ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր	Օրագիր	Արժույթ	Ժամկետ	30/09/2021	Արժույթ	Ժամկետ	31/12/2020
Բլու օրադրո Աստուժանոց ֆանդ	BlueOrchard/MSME	USD	1-4 տարի	4,927,392	USD	1-4 տարի	5,232,330
ԴԳԳ	DEG/SME	USD	1-7 տարի	3,404,701	USD	1-7 տարի	4,819,351
Վերականգնման և Ջարգացման ԵվրոպականԲանկ	EBRD/WIB	AMD	1-4 տարի	3,400,560	AMD	1-4 տարի	4,867,167
Վերականգնման և Ջարգացման ԵվրոպականԲանկ	EBRD/WIB	AMD	1-5 տարի	566,161	AMD	1-5 տարի	694,210
Վերականգնման և Ջարգացման ԵվրոպականԲանկ	EBRD/TFP/RCA	EUR	1 տարուց պակաս		EUR	1 տարուց պակաս	1,211,294
Ի ԷՖ Էլ Ֆավենչոլո Ինսթիտուշոն Դեթ Ֆանդ	EFA FIDF/SME	USD	1-3 տարի		USD	1-3 տարի	1,306,046
Գլոբալ Ինիշիատիվ Ինվեստմենտս	GLII/ME	USD	1-4 տարի		USD	1-4 տարի	1,592,434
Ինկոֆին Ինվեստմենթ Սենթրալ	INCOFINCVBA/MSE	USD	1-4 տարի	1,646,488	USD	1-4 տարի	1,756,361
Ինկոֆին Ինվեստմենթ Սենթրալ	Incofin CVSO CVBA-SO/MSE	USD	1-4 տարի	981,637	USD	1-4 տարի	1,605,694
Հումանական Ջարգացման Բանկ	FMO/MSME/Green	EUR	1-5 տարի	4,919,188	EUR	1-5 տարի	3,223,136
Հումանական Ջարգացման Բանկ	FMO/MSME/Green	USD	1-5 տարի	2,731,060	USD	1-5 տարի	5,262,879
Հումանական Ջարգացման Բանկ	FMO/MSME/RETAIL	USD	1-5 տարի	9,155,903	USD	1-5 տարի	10,360,594
Սիմբիոտիկա-ԷսԻԲ ԻՎ Աստուժանոց ֆանդ	SICAV/SIF/ME1	AMD	1-4 տարի		AMD	1-4 տարի	2,031,312
Սիմբիոտիկա-Գլոբալ Ֆայնենշլ Ինքլյուզիվ Ֆանդ	SICAV-SIF/ME2	AMD	1-4 տարի		AMD	1-4 տարի	512,221
Սիմբիոտիկա Սիբլ (Լյուքս)-Հորտենսիա Ինիշիատիվ	HIIF/MSME	AMD	1-4 տարի	247,802	AMD	1-4 տարի	241,996
Սիմբիոտիկա Սիբլ (Լյուքս)- Գլոբալ Ֆայնենշլ	GFIF/MSME	AMD	1-4 տարի	247,802	AMD	1-4 տարի	241,996
Սիմբիոտիկա Սիբլ (Լյուքս)- ԷՄԲԻ Սիկրոֆայնենշլ Ֆանդ VII	SEBMFVI/MSME	AMD	1-4 տարի	1,982,414	AMD	1-4 տարի	1,935,965
Սիմբիոտիկա Սիբլ-ԷսԻԲ Մայկրոֆայնենշլ Ֆանդ VI	SEBMFVI/MSME	AMD	1-3 տարի	833,268			
Սիմբիոտիկա Սիբլ II - Էնդրինգ Ինիշիատիվ Ֆանդ	SEIBF/MSME	USD	1-4 տարի	366,103			
Սիմբիոտիկա Սիբլ II - Էլ Բի Էն ԱՄՊՕ Ինիշիատիվ Ֆանդ	SAAIF/MSME	USD	1-4 տարի	488,137			
Դրա Ընթացիկ Ֆանդ Է. Ա. Սի. Էլ. Վի	DRF/ME	USD	1-4 տարի	2,366,938			
Սիկրոֆայնենշլ ԷՆԻՆՍԻՏԻՎ Ֆայնենշլ Է. Ա. Սի. Էլ. Վի	MEF/MSME	USD	1-4 տարի	2,434,294			
Սևոլյան Առևտրի և Ջարգացման Բանկ(ԱՇԱՅԲ)	BS/SME3	USD	1-5 տարի	4,806,021	USD	1-5 տարի	5,275,296
Ամիան Ջարգացման Բանկ	ADB/TFP/RCA	USD	1 տարուց պակաս	243,755	USD	1 տարուց պակաս	1,139,791
Ամիան Ջարգացման Բանկ	ADB/MSME	USD	1-5 տարի	7,273,237	USD	1-5 տարի	3,942,012
ԱԿԿԴ, ՓՈՒՐ և ԱԻՋԻ ԷՆՅԵՐՓՐԱՅԻՉ ԲՈՒՂԵՄ	MSMEBondsSA/Social/Green	AMD	1-4 տարի	7,740,024	AMD	1-4 տարի	5,302,485
Ընդամենը				60,762,484			62,554,370

Ստորագրություն 22.2 ՀՀ Գնտրողական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր

Օրագիր	30/09/2021		31/12/2020	
	Վաճառված օտար	Հաշվեկրկն տոնա	Վարկավորման օտար	Հաշվեկրկն տոնա
ԳՀՀ / "Կանայն Էնթերթեյնմենթ Դորթի աջակցման և զարգացման" վարկային ծրագիր	2,043,676	43,330	1,827,163	6,382
ԳՀՀ / Եվրոպական ներդրումային բանկի ՀՀ ՓՄՁ-ների վարկավորում	3,664,652	68,468	708,532	26,864
ԳՀՀ / Գերմանահայկական հիմնադրամի միկրո և փոքր բիզնեսի զարգացման ծրագիր	6,291,788	135,164	5,461,548	13,343
ԳՀՀ "Վերականգնվող Էներգիայի Ջարգացում" ծրագիր	1,733,224	21,671	1,123,120	29,515
ԳՀՀ "Ֆինանսական միջոցների հասանելիությունը ՓՄՁ-ների համար" ծրագիր	589,240	10,473	244,928	1,760
ՀՀ "Գյուղատնտեսական ոլորտի աջակցում" ծրագիր	295,427	2,596	-	-
ՀՀ "ՓՄՁ-ների աջակցման" վարկային ծրագիր	1,823,998	10,710		
COR-AGRO	34,380	274	10,176	53
Cor-Ref	269,500	-	404,250	-
Cor-Cof	11,250	-	16,625	-
COVID-19	144,615	-	212,177	-
Ընդամենը	16,901,761	292,885	10,008,519	77,917

Ստորագրություն 22.3 Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրեր	30/09/2021	31/12/2020
Հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական	35,064,270	38,125,044
Հետգնման պայմանագրեր համախոտնեղի հետ		
Ընդամենը	35,064,270	38,125,044

Ծանոթագրություն 23. "Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ"

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	30/09/2021	31/12/2020
Ընթացիկ հաշիվներ	25,134,973	21,420,211
Ժամկետային ավանդներ	8,494,515	8,129,908
Այլ	1,928,405	477,035
Հաշվարկված տոկոսներ	306,765	349,775
Ընդամենը	35,864,658	30,376,929

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	30/09/2021	31/12/2020
Ընթացիկ հաշիվներ	942,549	1,890,143
Ժամկետային ավանդներ		
Այլ	2	2
Հաշվարկված տոկոսներ		216
Ընդամենը	942,551	1,890,361

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	30/09/2021	31/12/2020
Ընթացիկ հաշիվներ	1,086,541	831,444
Ժամկետային ավանդներ	1,100	4,199
Այլ	14,140	13,748
Հաշվարկված տոկոսներ	22	121
Ընդամենը	1,101,803	849,512

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	30/09/2021	31/12/2020
Ընթացիկ հաշիվներ	18,976,896	19,641,681
Ժամկետային ավանդներ	55,271,219	53,501,881
Այլ	944,912	883,777
Հաշվարկված տոկոսներ	1,055,858	1,125,326
Ընդամենը	76,248,885	75,152,665

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	30/09/2021	31/12/2020
Ընթացիկ հաշիվներ	1,095,850	883,602
Ժամկետային ավանդներ	2,635,723	2,899,316
Այլ	57,099	387,592
Հաշվարկված տոկոսներ	55,206	55,435
Ընդամենը	3,843,878	4,225,945
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների	118,001,775	112,495,412

30.09.2021 թ. դրությամբ պարտավորությունների ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցներ 5.938.382 հազ. ՀՀ դրամ
 30.09.2021 թ. դատարանի որոշմամբ և հարկային մարմինների կողմից ստեղծված գումար 4.990.482 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 23.1 "Ստորադաս փոխառություն"

Բանկը 30.09.2021 թ դրությամբ ունի ստորադաս փոխառության մնացորդ՝ 1.215.632 դրամ:

Ծանոթագրություն 24. "Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր"

	30/09/2021	31/12/2020
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	6,088,664	6,185,733
Ընդամենը	6,088,664	6,185,733

Ծանոթագրություն 25. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	30/09/2021	31/12/2020
Աձանցյալ գործիքներ		
Սվովի	138	11,549
Ֆորվարդ		
ալլ		
Ընդամենը	138	11,549

Ծանոթագրություն 26. "Վճարվելիք գումարներ"

Հազ. դրամ

Վճարվելիք գումարներ	30/09/2021	31/12/2020
Շահարաժիններ	495,738	446,320
Ավանդների ապահովագրության գծով պարտավորություն	52,553	54,273
Ընդամենը	548,291	500,593

Ծանոթագրություն 27. "Այլ պարտավորություններ"

Հազ. դրամ

Այլ պարտավորություններ	30/09/2021	31/12/2020
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	33,229	62,158
ԱԱՀ-ի գծով	3,282	2,350
Այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	110,006	183,335
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	1,249,087	998,449
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	99,039	84,764
Այլ պարտավորություններ	174,301	545,715
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	1,668,944	1,876,771

Ծանոթագրություն 28. "Կանոնադրական կապիտալ"

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 26,107,556 հազ. դրամ, այն ներառում է 1,897,938 հատ սովորական բաժնետոմս 10400 դրամ անվանական արժեքով և 424,600 հատ արտոնյալ բաժնետոմս 15,000 դրամ անվանական արժեքով: Ներկայացնում ենք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ նշանակալից մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

Հազ. դրամ

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (հրավաբանական անձանց համար)
Սուրիաայան Սարիբեկ Այբերտի	5,516,150	27.95%	
Սուրիաայան Խաչատուր Այբերտի	3,138,533	15.90%	
Սուրիաայան Էդուարդ Այբերտի	2,090,608	10.59%	
Սուրիաայան Ռոբերտ Այբերտի	3,436,326	17.41%	

Արտոնյալ բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունեն
 ա/ մասնակցել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին՝ իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով՝ օրենքով և բանկի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում:
 բ/ ստանալ եռամսյակային վճարներ(շահութաբաժիններ),գ/ ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ օրենքով սահմանված ցանկացած տեղեկատվություն,
 դ/ ստանալ Բանկի գույքի իր հասանելիք մասը Բանկի լուծարման դեպքում:

Ծանոթագրություն 29. "Մեփական կապիտալի այլ տարրեր"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 30. "Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Բանկի իրավական պարտավորությունները 30.09.2021թ. դրությամբ առկա չեն այնպիսի իրավական պարտավորություններ, որոնց գծով բանկը իրականացրել է պահուստավորում: Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում: Բանկի հարկային պարտավորությունները 30.09.2021թ. դրությամբ բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհարժեշտություն չկա:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները
 Հազ. դրամ

	30/09/2021	31/12/2020
Զօգտագործված վարկային գծեր	5,627,082	4,861,322
Տրամադրված երաշխիքներ	9,070,597	7,316,766
Տրամադրված ակրեդիտիվներ		
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(49,584)	(54,637)

Ծանոթագրություն 31. "Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ"

Ներկայացվող ծանոթագրության առումով բանկի հետ կապված անձինք են համարվում Բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի ղեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ բանկի ղեկավարամենտի, վարչության, բաժնի պետերը:

Բանկի հետ կապակցված կողմերի հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Հազ. դրամ

Բանկի հետ կապված կողմերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	30/09/2021	31/12/2020
Բանկի բաժնետեր	5,000,619	3,941,879
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	316,348	333,870
Ֆինանսական կազմակերպություն	60,000	352,061
Ընդամենը	5,376,967	4,627,810
Տոկոսային եկամուտ	320,340	271,897

Բանկի հետ կապված կողմերից ներգրավված միջոցներ	30/09/2021	31/12/2020
Բանկի բաժնետեր	846,939	1,128,108
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	900,577	664,407
Ֆինանսական կազմակերպություն	358,109	186,170
Ընդամենը	2,105,625	1,978,685
Տոկոսային ծախս	64,286	24,902

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	30/09/2021	31/12/2020
Բանկի խորհրդին	184,466	283,966
Աշխատավարձ	184,466	233,671
Պարգևատրում		19,100
Բանկի գործադիր մարմնին	298,673	375,836
Աշխատավարձ	298,673	378,353
Պարգևատրում		31,486
Բանկի ներքին աուդիտին	72,996	95,988
Աշխատավարձ	72,996	93,227
Պարգևատրում		8,037
Ընդամենը	556,135	755,790

1) վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանում

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, գրավի արժեզրկման և նման այլ պատճառներով, որի արդյունքում բանկը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

2) վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակվել է վարկային ռիսկի գնահատման և կառավարման մեթոդաբանություն, որը հնարավորություն է տալիս գնահատելու վարկի ռիսկայնությունը՝ հիմնվելով համապատասխան մոդելի հաշվարկների արդյունքների վրա: Ջուզակցելով մաթեմատիկական և տնտեսագիտական հիմնավորումները՝ վարկային ռիսկի գնահատման մոդելն ապահովում է ռիսկի գնահատման համալիր մոտեցում, որի արդյունքում վերոհիշյալ մեթոդաբանությունը նպաստում է վարկի տրամադրման հիմնավորված որոշման կայացմանը՝ որպես էկզոգեն փոփոխականներ կիրառելով նաև էքսպերտային գնահատականները: Փոխառուի վարկունակության նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բանկը բացահայտում է պոտենցիալ փոխառուի համապատասխանությունը բանկի վարկային քաղաքականությամբ սահմանված ընդհանուր չափանիշներին, որի դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է վարկունակության գործոնների մանրամասն վերլուծություն:

3) մոդելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում)

Ի հավելումն վերոհիշյալ մեթոդաբանության՝ վարկային ռիսկի գնահատման համար բանկում կիրառվում է նաև սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի վնասների հաշվարկ:

Մթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում է բանկի վնասը: Վարկային ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. դասակարգված վարկերի X%-ի չափով դուրսգումր,
2. կասկածելի վարկերի Y%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
3. ստանդարտ վարկերի Z%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
4. արտարժույթով ստանդարտ վարկերի U%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
5. խոշոր վարկառուի սննկացման հետևանքով վարկի անհուսալի դառնալու սցենար,
6. ընդհանուր վարկերի K%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
7. հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների L%-ի չափով վերափոխումը հաշվեկշռային հոդվածների,

8. առաջին (բացառությամբ կասկածելի դասակարգված), երկրորդ, երրորդ և յոթերորդ սցենարների միաժամանակ հանդես գալու սցենար,

որտեղ X, Y, Z, U, K, L-ը սցենարների պարամետրերն են (1-ից 100 թվեր են):

Մթրես թեստերի կիրառման արդյունքում հաշվարկվում են նշված շուկային իրավիճակների ազդեցությունը Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության Ն1 նորմատիվների վրա, ինչպես նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերը, գնահատվում են նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և չափերը, պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարի չափը:

Հաշվարկվում են հնարավոր տարբեր սցենարների դեպքում (յուրաքանչյուր սցենարի պարամետրի տարբեր արժեքների համար) պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարները, որոնք օգտագործվում են նախորդ ժամանակահատվածների տվյալների հիման վրա մշակված հավանական սցենարների վերլուծման նպատակով: Առավել հավանական սցենարների վերլուծության միջոցով գնահատվում է վարկային պորտֆելի ռիսկայնությունը և իրականացվում են ռիսկի նվազագույն մակարդակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ: Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության նորմատիվների վրա դասակարգված, կասկածելի, ստանդարտ և ընդհանուր վարկերի որոշակի տոկոսի դուրսգուման սցենարների ազդեցության վերլուծությունում ներառված է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի որոշումը, որը հնարավորություն է տալիս գնահատել տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականությունը (ռիսկը):

4) վարկային ռիսկի թուլատրելի ճակարակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական.

Բանկը, իր վարկային պորտֆելը կառուցելիս, հաշվառում և վիճակագրություն է տանում վարկերի առանձին տեսակների կենտրոնացումների վերաբերյալ.

- ✓ ըստ տնտեսության ճյուղի,
- ✓ ըստ տարածաշրջանի,
- ✓ ըստ մեկ փոխառուի և նրա հետ փոխկապակցված անձանց,
- ✓ ըստ վարկերի ժամկետների,
- ✓ ըստ գրավների և այլն:

5) վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները:

Բանկի որդեգրած վարկային քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում առավելագույնի հասցնել ներգրավված միջոցների, որպես վարկ տեղաբաշխման արդյունավետությունը՝ ապահովելով համապատասխան իրացվելիություն և ռիսկի դիվերսիֆիկացիա անհրաժեշտ եկամտաբերության պայմաններում:

Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է գործընթացը կարգավորող կանոնակարգերի և կարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են վարկառուին ներկայացվող պահանջները, վերջինիս վարկունակությունը գնահատող համապատասխան չափանիշները, վարկի ապահովվածության գնահատումը, գրավի իրացվելիության վերլուծությունը, խոշոր վարկերի տրամադրման սահմանափակումը, արտաքին միջավայրի փոփոխությունների կանխատեսումը, վարկային մոնիտորինգը, հսկողությունը, վերահսկումը և այլն:

30/09/2021

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	52,261,236	471,555	1,398,110	22,201	54,153,101
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարձաններ	443				443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8,512,556	43,236	202,796	2,062	8,760,650
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	8,140,180				8,140,180
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ		806			806
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	206,504,780		65,717		206,570,497
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սափվող արժեթղթեր	3,643,449		7,141		3,650,590
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	38,338,851				38,338,851
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	801,329				801,329
Այլ ակտիվներ	77,063		563		77,626
Ընդամենը ակտիվներ	318,279,888	515,596	1,674,327	24,263	320,494,073

31/12/2020

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	38,886,401	643,911	2,928,232	114,213	42,572,757
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարձաններ	443				443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	12,929,143	79,642	741,943	5,025	13,755,753
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	10,175,600				10,175,600
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ		16,538			16,538
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	193,337,215				193,337,215
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	39,384,619				39,384,619
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սափվող արժեթղթեր	4,310,689		6,166		4,316,855
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	515,568				515,568
Այլ ակտիվներ	68,588		994		69,582
Ընդամենը ակտիվներ	299,608,266	740,091	3,677,335	119,238	304,144,930

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության.

Հազ. դրամ

ՀՀ մարզեր	30/09/2021	31/12/2020
Երևան	138,708,860	132,668,303
Կոտայք	17,751,352	16,171,193
Արարատ	11,107,017	9,944,887
Լոռի	7,207,832	7,937,621
Ղեղարթունիք	6,067,133	5,969,132
Շիրակ	5,318,850	5,395,918
Արմավիր	6,513,986	4,833,086
Սյունիք	4,690,389	4,117,445
Արագածոտն	4,426,337	3,253,920
Վայոց Ձոր	1,407,091	1,079,485
Տավուշ	1,029,761	1,071,041
Արցախ	2,341,888	895,184
Ընդամենը	206,570,497	193,337,215

1) Վարկային պորտֆելի ապահովածության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բանկում վարկերը տրամադրվում են գրավի գնահատված արժեքի առավելագույնը 70%-80%-ի չափով և վարկի գծով հետագա մարումների դեպքում վարկ/գրավ հարաբերակցության գործակիցը նվազում է: Գրավադրվող գույքերի գնահատումը կատարվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից ՀՀ դրամով, վարկերը տրամադրվում են նաև արտարժույթով: Փոխարժեքային տատանումների և ժամկետանց վարկերի պարագայում կուտակված տույժերի հաշվին վարկառուի պարտավորությունների աճի հետևանքով գրավի արժեքի անբավարարության դեպքում բանկի ռիսկերը նվազացնում է այն, որ համաձայն վարկային պայմանագրերի բանկը իրավունք ունի բավարարել իր վարկային պահանջը վարկառուի բանկային հաշվում առկա դրամական միջոցների հաշվին, որից հետո պահանջել վարկային պարտքի բռնագանձում դատական կարգով:

2) Հարկ է նշել, որ վարկային պորտֆելում չապահովված վարկերը (առանց պահուստների) 30.09.2021թ-ի դրությամբ չեն գերազանցում վարկային պորտֆելի 6.29%-ը: Չապահովված վարկերի գերակշիռ մասը կազմում են "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում հաշիվների ակտիվ շարժ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք ունեն կայուն դրամական հոսքեր: Մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում նաև պլաստիկ քարտերի համար սահմանված վարկային գծերը: Այս վարկերի գծով ռիսկը փոքր է, քանի որ փոքր է մեկ հաճախորդին տրամադրվող վարկային գծերի սահմանաչափը, վարկառուները ապահովված են աշխատանքով, առանձին դեպքերում առկա են հեղինակավոր կազմակերպությունների երաշխավորություններ:

3) Վարկային ներդրումները 30.09.2021թ-ի դրությամբ առանց պահուստների կազմել են 209.691.430 հազ. դրամ: Փուլ 2, փուլ 3 գնացած վարկերի ծավալը 30.09.2021թ-ի դրությամբ կազմել է 2.435.057 հազ. դրամ:

4) Վարկային պորտֆելի պահուստավորումը համապատասխանում է ՖՅՄՍ 9-ի պահանջներին:

5) 2021թ III-րդ եռամսյակում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը (բացառությամբ երկարաժամկետի) կազմել է 397,053,964 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 355,040,116 հազ. դրամ: Հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2021թ III-րդ եռամսյակում կազմել է 13,487,061 հազ. դրամ, 460,247 usd՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 26,321,520 հազ. դրամ, 0 usd:

6) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը իրականացվում է անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով օժտված և աշխատանքային փորձ ունեցող անձնակազմի կողմից: Մասնագետների ընդունելիությունը կատարվում է մրցութային կարգով հաստուկ՝ մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Մրցույթների մասին հայտարարությունները տեղակայվում են զանգվածային լրատվության միջոցներում և բանկի ինտերնետ կայքում:

7) Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և առևտրային վարկերի գծով վարկային ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով վարկային մասնագետների կողմից իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական գործունեության մանրամասն վերլուծություն: Վերլուծության նպատակով վարկի տրամադրման ստորաբաժանումների մասնագետները այցելում են հաճախորդի գործունեության վայր, վերլուծության համար օգտվելով ինչպես առկա հաշվետու փաստաթղթերից, այնպես էլ կազմելով հաշվեկշիռի, եկամուտ-ծախսերի, դրամական հոսքերի, կապիտալի շարժի սեփական տարբերակները:

Բանկի մասնագետի կողմից կազմված հաշվեկշիռը արտացոլում է իրավիճակը վերլուծության պահին՝ իրացվելի ակտիվներ /կանխիկ միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ, խնայողություններ/, դեբիտորական պարտքեր /ստացվելիք գումարներ, ապրանքներ ճանապարհին, կատարված կանխավճարներ/, ապրանքանյութական պաշարներ /հումք, նյութեր, կիսաֆաբրիկատներ, ապրանքներ/, հիմնական միջոցներ /հաճախորդի գործունեության հետ կապված սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ, անշարժ գույք և այլ գույք/:

Եկամուտ - ծախսերի հաշվետվությունը կազմվում է հաշվի առնելով հաճախորդի միջին ցուցանիշները՝ իրացում /միջինացված տվյալներ/, ապրանքի կամ ծառայությունների արժեք /հումքի, կուլթերի ծախս, ապրանքների ինքնարժեք/, վերադիր ծախսեր /աշխատավարձ, վարձավճար, տրանսպորտային ծախսեր, կոմունալ ծախսեր, հարկեր և այլն/, այլ եկամուտներ, այլ ծախսեր, տրամդրվելիք վարկի և տոկոսների մարումներ:

Վերլուծության ժամանակ հաշվարկվում են հաճախորդի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այնպիսի տնտեսական ցուցանիշներն ու գործակիցները, ինչպիսիք են կապիտալի համարժեքության գործակից, իրացվելիության գործակից, շրջանառելիության գործակից, վերադիր, համախառն մարժա, մաքուր մարժա, իրացման ծավալների թույլատրելի իջեցման սահման, լրացուցիչ հաշվարկվում է նաև վարկի սպասարկման գործակից:

Վարկի գումարը տրամադրվում է միայն վարկառուի ֆինանսական վիճակը նշված ցուցանիշների համար սահմանված բանկի պահանջներին բավարարելու դեպքում, որոնք ամրագրված են վարկավորման գործընթացը սահմանող ներքին իրավական ակտերով:
Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տրամադրված վարկերի մոնիտորինգ: Մոնիտորինգը իրականացվում է բանկի հատուկ ստորաբաժանման՝ վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից: Վարկերի ընթացիկ մոնիտորինգը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է վարկային մասնագետների կողմից:

Կիրառվում է մոնիտորինգի երկու տեսակ՝

1. Փաստացի այցելությունների միջոցով մոնիտորինգ:

2. Հեռախոսային մոնիտորինգ:

Մոնիտորինգի ընթացքում բաժնի մասնագետների կողմից պարզաբանվում են հետևյալ խնդիրները.՝

2. Տեղեկատվություն վարկառուի շուկայում դիրքի փոփոխության վերաբերյալ (մրցակիցներ, գնային տատանումներ, իրացում և այլն):

3. Ըստ փուլերի տրամադրվող վարկերի, ինչպես նաև գործող վարկերի առկայության դեպքում, նախքան հերթական փուլի կամ նոր վարկի տրամադրումը, իրականացվում է նախնինում տրված վարկի մոնիտորինգ (վերլուծություն):

4. Փոփոխություններ կապված մատակարարների, սպառողների կազմի, հումքի գների հետ:

5. Վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:

Մոնիտորինգի ընթացքում վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ վարկառուի կողմից բանկին ոչ ստույգ տեղեկատվություն ներկայացման դեպքերի բացահայտման ժամանակ փուլերով տրամադրվող վարկերի դեպքում կարող է դադարեցվել հետագա վարկավորումը կամ կարող է դադարեցվել վարկային պայմանագրի գործողությունը և իրականացվել վարկի, առևտրային նպատակով տրամադրված վարկային գծի և հաշվարկված տոկոսագումարների վաղաժամկետ մարում՝ հիմք ընդունելով գրավի պայմանագրով վերապահված իրավունքները:

Գրավի գնահատումը իրականացվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից: Գույքերի գնահատումը արտացոլում է շուկայում առկա իրավիճակը՝ հաշվի առնելով գույքերի գների կանխատեսումը:

Հաճախորդների հետ կնքվող վարկային և գրավի պայմանագրերում առկա է դրույթ գույքերի պարտադիր ապահովագրության վերաբերյալ:

Դուրս գրված վարկերի հավաքագրումը իրականացվում է վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության խնդրահարույց վարկերի բաժնի և անվտանգության վարչության կողմից համատեղ:

8) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը ներառում է վարկային ռիսկերը հայտնաբերելու համար համապատասխան բոյոր ազդակները:

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում կատարվում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերով՝

1. Վարկավորվող օբյեկտի խելամիտ բացահայտման գործընթաց,
2. Վարկային փաստաթղթերի ստանդարտ փաթեթի հավաքագրում,
3. Վարկերի մոնիտորինգ,
4. Պրոբլեմային վարկերի մարման գործընթաց:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունքում բացահայտվում և գնահատվում է փոխառուի իրավունակությունը, վարկի նպատակը, փոխառուի վարկունակությունը և վարկի մարման աղբյուրները, փոխառուի հետ կապված անձանց գծով առկա ռիսկերի բացահայտում, փոխառուի վարկային պատմությունը, ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու փորձառությունը, դիրքը շուկայում, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը նպաստում է նաև այն, որ բանկի կողմից վարկավորվող հաճախորդների գործունեությունը շատ դեպքերում փոխկապակցված է և բանկը հնարավորություն է ունենում ստուգելու հաճախորդի կողմից ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը նրա հետ առնչվող /մատակարար, գնորդ կամ մրցակից հանդիսացող/ հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկատվության հետ համեմատելու միջոցով:

1) շուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար՝ փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և կապիտալի գործիքների գների տատանման:

2) շուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկի և դիրքերի կառավարման արդյունավետության գնահատում:

Արտարժույթային ռիսկի գնահատման VAR մոդելի հաշվարկներն իրականացվում են օրական կտրվածքով, որոնց համար հիմք են հանդիսանում արտարժույթների փոխարժեքների նախորդ ժամանակահատվածի տվյալների ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Որպես առանձին արտարժույթային դիրքի գծով ռիսկի բնութագրիչ դիտվում է առաջիկա մեկ (տաս) օրվա համար փոխարժեքների տատանման հետևանքով վերագնահատման վնասի հնարավոր առավելագույն մեծությունը տրված հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի հաշվարկներն իրականացվել են 99% հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի շրջանակներում հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը, որի հիման վրա իրականացվում է արտարժույթային դիրքերից առաջացող հնարավոր առավելագույն ընդհանուր վնասի (արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի ռիսկի) գնահատում:

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով միջին օրական հնարավոր առավելագույն վնասն (արտարժույթային ռիսկը) ըստ առանձին արտարժույթային դիրքերի և արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի, 99% հուսալիության պայմաններում կազմել է.

Արտարժույթի ռիսկ									
Հաշվառման ժամանակաշրջան	USD	GBP	EUR	CHF	KZT	AED	RUB	GEL	Համեմատման V.A.R
2021թ. II կես	6.690.98	215.90	145.50	338.96	16.78	5.61	1,005.35	536.10	6,988.54
2021թ. III կես	8,721.38	52.83	179.14	287.71	15.73	6.25	976.56	480.57	8,947.37
աճ/նվազում	2,030.40	-163.07	33.64	-51.25	-1.05	0.64	-28.80	-55.53	1,958.83

Ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.
30/09/2021

	Հազ. դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Շեղումներ
Դրամական միջոցներ և դրանք համարժեքներ	28,327,915	20,538,070	3,952,110	1,160,540	174,465	54,153,101
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443					443
Պահանջներ բանկների և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	2,222,232	2,556,021	3,917,795	64,601		8,760,650
Հակադարձ հետզման պայմանագրեր	7,777,249	362,931				8,140,180
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	123,061,410	73,289,955	10,171,882	47,250		206,570,497
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմուտ ֆին. ակտիվներ	3,098,431	552,159				3,650,590
Հետզման պայմանագրով գրավարձված արժեքներ	38,338,851					38,338,851
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	205,068	596,261				801,329
Այլ ակտիվներ	68,895	6,139	2,301	291		77,626
Շեղումներ ակտիվներ	203,100,494	97,901,637	18,044,088	1,272,682	174,465	320,493,267
Պատասխանություններ						
Պատասխանություններ բանկների և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	34,484,801	9,670,845	5,281,434	102,925		49,540,005
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ակտիվներ	14,683,776	43,236,649	2,842,059			60,762,484
ՀՀ ներտնտեսական բանկեր և ՀՀ կառավարությունից ստացված մատուցումներ	17,255,426					17,255,426
Հետզման պայմանագրեր	35,064,270					35,064,270
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	66,219,989	44,211,962	5,347,806	2,114,723	107,295	118,001,775
Ստորադաս փոխառություն		1,215,632				1,215,632
Շեղումներ հարկի գծով պարտավորություններ	41,683					41,683
Բանկի կողմից թողնված արժեքներ	2,527,524	3,561,140				6,088,664
Վճարվելիք օտարերկրյան	548,291					548,291
Հետաձգված հարկապահանջ պարտավորություններ	316,118					316,118
Օտարազման հրամուսների ձևով ակտիվներ	1,633,994					1,633,994
Այլ պարտավորություններ	1,622,358	39,210	6,414	320	641	1,666,944
Շեղումներ պատասխանություններ	174,398,230	101,935,438	13,477,713	2,217,988	107,936	292,137,286
Հաշվեկշռային բաց դիրք	28,702,264	(4,033,902)	4,566,375	(945,286)	66,529	28,355,981
Հանույթ/կեսավ վերաբերվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն						
Համախառն մարվող արժույթային ածանցյալներ		3,925,611	(4,772,155)	847,212		668
Զուտ դիրք	28,702,264	(108,291)	(205,780)	(98,074)	66,529	28,356,649

31/12/2020

	Հազ. դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Շեղումներ
Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանք համարժեքներ	18,124,517	18,224,707	4,864,681	1,208,602	150,250	42,572,757
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443					443
Պահանջներ բանկների և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	1,630,975	7,097,802	5,012,538	14,418	21	13,755,753
Հակադարձ հետզման պայմանագրեր	9,871,539	304,061				10,175,600
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	119,742,812	61,561,653	11,994,256	38,494		193,337,215
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմուտ ֆին. ակտիվներ	3,773,447	479,736	64,900			4,318,083
Հետզման պայմանագրով գրավարձված արժեքներ	39,384,619					39,384,619
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		514,340				514,340
Այլ ակտիվներ	62,228	55,164	2,598	68	802	120,860
Այլ ակտիվներ	192,590,580	88,237,463	21,938,873	1,261,582	151,073	304,179,870
Պատասխանություններ						
Պատասխանություններ բանկների և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	29,753,723	7,672,792	5,462,381	105,548	48	42,994,491
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ակտիվներ	15,505,052	42,614,887	4,434,432			62,564,371
ՀՀ ներտնտեսական բանկեր և ՀՀ կառավարությունից ստացված մատուցումներ	10,151,725					10,151,725
Հետզման պայմանագրեր	38,125,044					38,125,044
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	67,947,005	37,887,644	4,584,848	2,008,527	67,388	112,495,412
Ստորադաս փոխառություն		1,311,068				1,311,068
Շեղումներ հարկի գծով պարտավորություններ	790,950					790,950
Բանկի կողմից թողնված արժեքներ	2,389,959	3,795,764				6,185,733
Վճարվելիք օտարերկրյան	500,593					500,593
Հետաձգված հարկապահանջ պարտավորություններ	467,873					467,873
Օտարազման հրամուսների ձևով ակտիվներ	1,674,091					1,674,091
Այլ պարտավորություններ	1,628,952	195,543	24,690	27,370	216	1,876,771
Շեղումներ պատասխանություններ	168,934,977	93,477,898	14,506,350	2,141,444	67,652	279,128,122
Հաշվեկշռային բաց դիրք	23,655,603	(5,240,236)	7,432,623	(879,863)	83,421	25,051,548
Հանույթ/կեսավ վերաբերվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն						
Համախառն մարվող արժույթային ածանցյալներ		6,279,158	(7,052,210)	778,041		4,989
Բաց դիրք	23,655,603	1,038,922	380,413	(101,821)	83,421	25,056,537

* "I" խմբի արտարժույթի՝ կազմը հետևյալն է. ԱՄՆ դոլար, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Եվրո, Եվրոյացրական ֆրանկ, Ուկրաինական ֆրանկ, Ուկրաինական ֆրանկ, Ուկրաինական ֆրանկ, Ուկրաինական ֆրանկ, Ուկրաինական ֆրանկ
 ** "II" խմբի արտարժույթի՝ կազմը հետևյալն է. ՌԻ՝ ռուբլի, KZT, Վրացական լարի, ՄԱՆ՝ դրիվամ:

Տնկատարույթի փոփոխման ռիսկի գնահատում:

Դիսբալանսի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ բանկի 2021թ. III եռամսյակի միջին կուտակային դիսբալանսը (տոկոսատարույթի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը) դրական է՝ 17,297,253 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 20,384,354 հազ. դրամի դիմաց՝ բացարձակ արժեքով նվազելով 3,087,102 հազ. դրամով կամ 15.1%-ով, այսինքն՝ բանկը միջին հաշվով 2021թ. III եռամսյակում զգայուն է եղել ըստ ակտիվների: Միջին կուտակային դիսբալանսը 2021թ. III եռամսյակում, նախորդ եռամսյակի համեմատ, բացարձակ արժեքով աճել է 2,168,307 հազ. դրամով կամ 14.3%-ով:

Տնկատարույթի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցության միջին գործակիցը 2021թ. III եռամսյակում, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, նվազել է 2.1 տոկոսային կետով՝ կազմելով 107.1%՝ 2020թ. III եռամսյակի 109.2% միջին արժեքի դիմաց, այսինքն 2021թ. III եռամսյակում միջին հաշվով տոկոսատարույթի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվները կազմել են տոկոսատարույթի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորությունների 107.1%-ը:

Ակտիվների դյուրացիան 2021թ. III եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.696 տարի (2020թ. III եռամսյակի վերջի 1.730 տարվա դիմաց)՝ նվազելով 0.035 տարով կամ 2%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.68 տարի) նշված ցուցանիշն աճել է 0.015 տարով կամ 0.9%-ով:

Պարտավորությունների դյուրացիան 2021թ. III եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.04 տարի (2020թ. III եռամսյակի վերջի 0.98 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.06 տարով կամ 6.1%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.011) նշված ցուցանիշն աճել է 0.028 տարով կամ 2.8%-ով:

Դյուրացիայի ճեղքվածքը 2021թ. III եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.774 (2020թ. III եռամսյակի վերջի 0.863-ի դիմաց)՝ նվազելով 0.089-ով կամ 10.3%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.778) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.004-ով կամ 0.5%-ով:

**Փոփոխվող տոկոսատարույթով ակտիվներ և պարտավորություններ
30.09.2021թ.**

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Համահունչ միջոցներ և որանգ համարժեքներ												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Նեղորակված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ,												
- վարկեր			614,756	140,358	488,070	1,315,410	1,102,826	4,070,819	9,271,176	8,210,209		
Ընդամենը	-	-	614,756	140,358	488,070	1,315,410	1,102,826	4,070,819	9,271,176	8,210,209	-	-
Զուտ դիրք	-	-	332,956	(614,756)	(488,070)	(1,315,410)	(1,102,826)	(4,070,819)	(9,271,176)	(8,210,209)	-	-

31.12.2020թ.

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Նեղորակված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում												
- վարկեր			488,070	536,207	614,756	1,281,207	1,102,826	682,868	8,607,696	14,490,217		
Ընդամենը	-	-	488,070	536,207	614,756	1,281,207	1,102,826	682,868	8,607,696	14,490,217	-	-
Զուտ դիրք	-	-	(488,070)	(536,207)	(614,756)	(1,281,207)	(1,102,826)	(682,868)	(8,607,696)	(14,490,217)	-	-

Ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսատարույթները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսատարույթներ 30/09/2021թ.		Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսատարույթներ 31/12/2020թ.	
	Դրամ	Արտարժույթ	Դրամ	Արտարժույթ
Ակտիվներ				
Մնացորդներ 22 ԿԲ-ում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	9.03	1.88	6.39	1.23
- միջբանկային վարկեր	11.00	1.76		1.76
- միջբանկային թեալ	8.82		5.97	
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	13.05	8.49	13.89	8.42
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	7.99	6.29	8.19	6.95
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8.08	4.03	7.06	4.34
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	5.02	3.50	5.56	3.56

3) մոդելների նկարագրությունը
Արտարժութային ռիսկ

Արտարժութային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հետևանքով վերագնահատումից հնարավոր առավելագույն վնասն է, որը գնահատվում է ինչպես ըստ առանձին արտարժույթների, այնպես էլ բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ողջ փաթեթի (այսուհետ փաթեթ) համար:

Արտարժութային ռիսկի չափման և գնահատման համար կիրառվում է միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR (Value at Risk) մեթոդը (մոդելը), որի միջոցով հաշվարկվում է ինչպես առանձին արտարժույթի տեսակների (արտարժութային դիրքերի), այնպես էլ ամբողջ փաթեթի համար հնարավոր առավելագույն վնասի չափը (տրված հուսալիությամբ): Համաձայն VAR մեթոդի հնարավոր առավելագույն վնասի չափը հաշվարկվում է արտարժութային բաց դիրքերի և փոխարժեքների տատանումը բնութագրող ժամանակային շարքերի հիման վրա: Բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների համար հաշվարկված մեկօրյա VAR-երի հիման վրա գնահատվում են 10-օրյա VAR-երի արժեքները՝ առանձին արտարժույթների և ընդհանուր փաթեթի համար:

Հնարավոր առավելագույն վնասի հաշվարկը հնարավորություն է տալիս բանկին գնահատել իր արտարժութային գործունեության արդյունավետությունը՝ հաշվի առնելով կորուստ կրելու ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը, կառավարել արտարժութային դիրքերը՝ ելնելով հնարավոր առավելագույն կորուստների չափից, անհրաժեշտության դեպքում սահմանափակելով արտարժութային դիրքերի ծավալները:

Բանկի արտարժութային քաղաքականությունը միտված է արտարժութային դիրքերի արդյունավետ կառավարման ապահովմանը՝ զուգակցելով այն արդարացված ռիսկի մակարդակի հետ, իսկ նորմատիվների հաշվարկման ժամանակ հաշվարկվում է արտարժույթային ռիսկի հաշվարկման ստանդարտ մեթոդաբանության համաձայն :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հնարավորությունն է բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատումն իրականացվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելի" ("GAP մոդել") և "Դյուրացիայի մոդելի" կիրառմամբ, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատել արտարժույթի փոփոխության ազդեցությունը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

GAP ցուցանիշը (ճեղքվածքը) հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Հաշվարկներն իրականացվում են յուրաքանչյուր ամիս՝ առաջիկա 3 ամիսների ընթացքում զուտ տոկոսային եկամտի վրա տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցության գնահատման համար:

Սույն մոդելի շրջանակներում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

1. դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ, այսինքն՝ մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են, բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքներով,
2. տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում,
3. տարբեր մարման ժամկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով, այսինքն՝ տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Բանկի զգայունությունը տոկոսադրույքի նկատմամբ գնահատվում է "Ճեղքվածքի հարաբերակցություն" ցուցանիշի միջոցով (GAP/ASSETS), որը հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերելով ակտիվներին:

Դյուրացիայի մոդելի դեպքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Այս մոդելի շրջանակներում նախ հաշվարկվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների պորտֆելների դյուրացիաները (միջին կշռված ժամկետայնությունները), այնուհետև, վերջիններիս հիման վրա՝ կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների (ապագա հոսքերի) ներկա արժեքների փոփոխությունների (պայմանավորված տոկոսադրույքի տատանմամբ) տարբերությունը: Կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխության գնահատման համար հաշվարկվում է դյուրացիայի ճեղքվածքը

, որն արտացոլում է բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների անհամապատասխանության աստիճանը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների ապագա հոսքերի միջին կշռված ժամկետայնությունների անհամապատասխանությունը: Դյուրացիայի ճեղքվածքի մեծ արժեքը վկայում է տոկոսադրույքների ռիսկի մակարդակի բարձր լինելու մասին: Դյուրացիայի ճեղքվածքի ցածր մակարդակի պահպանումը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների միմյանց մոտ արժեքների ապահովումը, հանգեցնում է տոկոսադրույքի ռիսկի հեջավորման (կապիտալի տնտեսական արժեքի՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ կայունության):

Մշտապես ուսումնասիրվում են փոփոխվող տոկոսադրույքների տատանումները և դիմամիկան, գնահատվում է դրանց հավանական փոփոխությունների ազդեցությունը բանկի փոփոխուն տոկոսադրույթով ակտիվների և պարտավորությունների վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման նպատակով ապահովվում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի (կուտակային դիսբալանսի) և դյուրացիայի ճեղքվածքի պահպանումը ռիսկի ընդունելի սահմաններում: Հաշվի առնելով տոկոսադրույքների փոփոխման ընդհանուր միտվածությունը և կիրառելով մշակված մոդելները՝ միջոցառումներ են ձեռնարկվում ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալային և ժամկետային արդյունավետ հարաբերակցությունների ապահովման ուղղությամբ:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում (ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես սովորյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործռններով (սովյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ✓ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դիմամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության
- ✓ հնարավոր կորուստների գնահատում,
- ✓ հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ✓ ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- ✓ կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Իրացվելիության ռիսկ

1) Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիությունը բանկի ստանձնած պարտավորությունների ամբողջությամբ և սահմանված ժամկետներում կատարման հնարավորությունն է:

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն առանց լրացուցիչ կոռուստներ կրելու, ինչը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

2) Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար կիրառվում են՝ սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի իրացվելիության նորմատիվների խախտման հնարավորության բացահայտում և դրանց չափերի հաշվարկ և ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդը, որը ենթադրում է իրացվելիության ցուցանիշների հաշվարկ, որոնց միջոցով իրականացվում է նաև իրացվելիության կառավարման որակի գնահատում:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ: Յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում են բանկի նորմատիվների խախտման չափերը:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
2. Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
3. բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների 25%-ի ետ պահանջում,
4. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ

5. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների X%-ի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների Y%-ի ետ պահանջում (ընդ որում դիտարկվում են սցենարի երեք մակարդակ՝ մեղմ, միջին և խիստ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների (ժամկետից շուտ) և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների համապատասխանաբար 10, 15 և 20 տոկոսի միաժամանակ ետ պահանջման իրավիճակները):

Բացահայտվում է նշված իրավիճակների հանդես գալու պայմաններում իրացվելիության Ն21 և Ն22 նորմատիվների

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդաբանությունը հնարավորություն է տալիս գնահատել և վերլուծել բանկի իրացվելիության ռիսկը, ինչպես նաև բանկի կողմից վարվող քաղաքականությունը իրացվելիության բավարար մակարդակը պահպանելու համար: Այդ նպատակով բացահայտվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքները, հաշվարկվում են իրացվելիության ցուցանիշները և գնահատվում է բանկի իրացվելիության կառավարման որակը: Իրացվելիության գնահատման սույն մեթոդաբանությունում կատարվում է ակնթարթային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև մեկ տարի կուտակային) իրացվելիությունների տարանջատում, ինչպես նաև դիտարկվում են իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերը բանկի իրացվելիության կառավարման որակի գնահատման համար:

Բանկում առկա չեն կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջներ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար սահմանված է ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ 12 % ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազ. դրամ գումարով: Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները:

Ներկայացնում ենք հաշվեկշռային կապիտալի կառուցվածքը.

Հազ դրամ

	30.09.2021	31.12.2020
Կանոնադրական կապիտալ	26,107,555	25,955,663
Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	289,718	180,180
Պահուստներ	6,213,547	6,171,784
Գլխավոր պահուստ	3,481,000	3,275,000
Վերագնահատման պահուստներ	2,732,547	2,896,784
Զբաղիված շահույթ (վնաս)	11,015,097	9,197,719
Ընդամենը կապիտալ	43,625,917	41,505,346

Ներկայացնում ենք ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ.

2021թ.	Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող						
	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	36,109,324	4,936,045	41,045,369	246,908,521	3,682,709	14.79	12
Փետրվար	36,862,957	5,186,411	42,049,368	248,218,015	3,055,501	15.36	12
Մարտ	37,144,772	5,112,177	42,256,949	250,436,469	2,874,602	15.40	12
Ապրիլ	37,557,475	4,797,173	42,354,648	258,860,190	3,066,859	14.89	12
Մայիս	37,753,167	4,626,423	42,379,590	256,315,833	2,782,039	15.16	12
Հունիս	37,875,979	4,576,151	42,452,130	258,397,890	2,798,182	15.07	12
Հուլիս	38,005,764	4,333,289	42,339,053	256,359,226	2,819,277	15.13	12
Օգոստոս	38,330,652	4,104,534	42,435,186	263,415,629	2,811,731	14.79	12
Սեպտեմբեր	38,587,603	3,840,838	42,428,441	271,473,243	2,859,987	14.37	12

Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող							
2020թ.	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	31,321,393	6,264,279	37,585,672	233,879,724	3,791,710	14.16	12
Փետրվար	31,588,434	6,317,687	37,906,121	229,506,140	4,006,775	14.42	12
Մարտ	32,382,296	6,325,083	38,707,379	235,813,689	4,241,738	14.27	12
Ապրիլ	33,001,732	6,483,617	39,485,349	234,587,896	4,268,010	14.62	12
Մայիս	34,141,025	6,858,335	40,999,360	237,690,754	4,618,789	14.85	12
Հունիս	34,557,742	6,727,414	41,285,156	239,876,328	4,689,338	14.80	12
Հուլիս	34,671,390	6,643,706	41,315,096	244,796,158	5,243,522	14.32	12
Օգոստոս	34,930,419	6,615,519	41,545,938	249,658,663	5,533,107	14.05	12
Սեպտեմբեր	35,387,537	6,600,630	41,988,167	253,112,782	5,616,387	14.00	12
Հոկտեմբեր	35,507,277	6,222,183	41,729,460	259,527,031	5,829,976	13.54	12
Նոյեմբեր	35,578,530	5,768,407	41,346,937	255,030,103	5,764,471	13.64	12
Դեկտեմբեր	36,191,459	4,997,271	41,188,730	250,164,157	5,481,659	13.92	12

Ներկայացնում ենք ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ ՀՀ ԿԲ խրհրդի որոշմամբ հաստատատված Կանոնակարգ 2-ի ռիսկի կշիռների.

Հազ դրամ

30.09.2021թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	99,246,091	554,804		-
10%	8,466,978			846,698
20%	751,077			150,215
30%	49,940			14,982
35%	5,099,612			1,784,864
50%	1,378,275			689,138
75%	31,152,662	269,253		23,566,436
100%	107,296,361	7,013,581	84,303	114,394,245
110%	371,739	57,367		472,017
150%	80,127,598	3,623,383		125,626,472
200%	1,942,731			3,885,462
Ընդամենը	335,883,064	11,518,388	84,303	271,430,528

31.12.2020թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	94,723,420	246,076		-
10%	6,894,736			689,474
20%	734,324			146,865
30%	116,079			34,824
35%	4,804,667			1,681,633
50%	3,789,191	75,193		1,932,192
75%	30,556,668	322,856		23,159,643
100%	120,846,877	3,646,940	118,060	124,611,877
110%	288,190	40,292		361,330
150%	56,577,247	5,014,905		92,388,228
200%	2,101,085			4,202,170
Ընդամենը	321,432,484	9,346,262	118,060	249,208,236

Ներկայացնում ենք ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՖՀՄՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն.

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրազեկ և պատրաստակամ կողմերի միջև "պարզած ձեռքի հեռավորության" գործարքի ընթացքում:

ՀՀ պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումների հիման վրա:

30.09.2021թ. դրությամբ ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր դասի իրական արժեքի գնահատման ժամանակ Բանկի կողմից օգտագործվել են հետևյալ մեթոդներն ու գնահատումները.

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական Բանկում.

Այս կարճաժամկետ գործիքների համար հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտորեն արտացոլում է նրանց իրական արժեքը:

Հաճախորդներին տրված վարկեր ու փոխառվածություններ, պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ.

Վարկային պորտֆելի իրական արժեքը կախված է պորտֆելի յուրաքանչյուր դասի շրջանակներում առանձին վարկի վարկային և տոկոսադրույքային առանձնահատկություններից: Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդի գնահատումը հաշվի է առնում վարկերի տարբեր դասերին բնորոշ ռիսկերը, ինչը հիմնված է այնպիսի գործոնների վրա, ինչպիսիք են տնտեսական այն ճյուղի իրավիճակը, որտեղ գործում է յուրաքանչյուր փոխառում, յուրաքանչյուր փոխառուի տնտեսական իրավիճակը և ձեռք բերված երաշխիքները: Հետևաբար վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդը այն գեղչի ճշգրիտ գնահատականն է, որն արտացոլում է վարկային ռիսկի ազդեցությունը:

Ներգրված միջոցներ բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

Հաճախորդների ավանդներ և բանկային հաշիվներ.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

30.09.2021թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

30.09.2021թ. դրությամբ բանկը չունի գրավադրված պետական արժեթուղթ :

30.09.2021թ. դրությամբ առկա չեն գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

Ներկայացնում ենք բանկի կողմից գրավ ընդունված ակտիվները և երաշխավորությունները իրենց համապատասխան վարկային ներդրումների հետ, առանց հաշվի առնելու պահուստի գումարները:

	30/09/2021		31/12/2020	
	Վարկի գումար	Գրավի գումար	Վարկի գումար	Գրավի գումար
Անշարժ գույք	88,443,208	352,607,347	77,029,276	307,563,238
Ավտոմեքենա	2,236,603	7,646,780	2,230,587	7,271,960
Սարքավորում	2,257,963	13,713,395	1,964,838	10,341,180
Պատրաստի արտադրանք	5,405,160	13,128,800	8,248,250	13,929,000
Երաշխավորություն	66,195,003	364,628,302	66,354,388	334,037,344
Դրամական միջոցներ	1,464,830	5,491,274	1,964,820	5,828,662
Ոսկյա իրեր	16,806,460	20,348,439	14,974,520	18,032,966
Պետ. արժեթղթեր	9,629	23,000	9,949	23,000
Այլ արժեթղթեր	9,711	37,093	244,143	667,645
Այլ գրավ	13,671,001	27,689,836	12,303,862	26,993,020
Գրավ առկա չէ	13,191,862		11,390,075	
Ընդամենը	209,691,430	805,314,266	196,714,708	724,688,015

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Բանկի վարչության նախագահ

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան